

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXXV

ЛІПЕНЬ-СЕРПЕНЬ — 1985 JULY-AUGUST

Ч. 346

Гурток одумівок на таборі.

Оселя “Україна”, 1984
Фото Оксани Метулинської

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catherines, Ont., L2M 7H1

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Pentincton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

Leonid Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y. 13164

W. Ponomarenko,
5302 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630, USA

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.

Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редакція:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Ю. Смик, О. Харченко,
Л. Павлюк.

Адміністратор Зіна Корець

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні ----- 15.00 доларів

Ціна одного примірника: 1.50 дол.

В Австралії ----- 10.00 дол. (австраї.)

Ціна одного примірника: 1.20 дол.

В Англії і Німеччині ----- 11.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.25 дол.

В усіх інших країнах Європи ----- 10.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В усіх країнах Південної Америки ----- 9.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 75 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє
число журнала, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтер-
національні купони (International coupon) на суму 50 канадий-
ських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів
не повертає

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Ірина Сеник. Я. Славутич —
Шевченко та молодь. В. Колосюк — Павлусь в церкві. А. Козуб —
Моя Полтавщина. О. Харченко — Тридцяті роки... Я. Назаревич —
Мої зустрічі з О. Міньківським. Я. Кіт — Оттавська маніфестація в
обороні нескорених. С. Перемиль — Арешт. Ол. Харченко — Ювілей
В. і Л. Тимошенків. З'їзд ОДУМ-у і ТОП-у в США. Сторінка Юн.
ОДУМ-у. Листи до редакції.

Яр СЛАВУТИЧ

ШЕВЧЕНКО ТА МОЛОДЬ

Промова на Шевченківському Святі едмонтонських шкіл 10 березня 1985 р.

Кожного року ми, українці в розорошенні, вшановуємо пам'ять Тараса Шевченка, автора *Кобзаря*; приходимо на його Свято, щоб набратися нової сили, дістати наснаги й заохоти. Згадуємо нашого Батька "незлім тихим словом", як він сам того хотів, і говоримо про наші поточні справи та про Україну під жорстоким московським гнітом. Сьогодні я хочу промовити до вас, дорогі слухачі, на тему "Шевченко та молодь".

Великі поети й письменники світу писали про дітей і про молодь з особливою увагою. Адже дитинство та юність — це час, коли формується людина, тому дитячі та юнацькі враження визначальні для формування особистості. Хто з нас не читав про Тома Соєра — цього яскравого персонажа Марка Твена? Хто з нас не співчував Оліверові, героєві Чарлса Дикенса? Осягнув оте найважче мистецтво писати про дітей і наш Поет. Незабаром буде Великдень і з цієї нагоди я хочу пригадати один Шевченків вірш:

На Великдень, на соломі
Проти сонця, діти
Гралися собі крашанками
Та й стали хвалитись
Обновами. Тому к святкам
З лиштвою пошили
Сорочечку. А тій стъожку,
Тій стрічку купили.
Кому шапочку смушеву,
Чобітки шкапові,
Кому свитку. Одна тільки
Сидить без обнови
Сиріточка, рученята
Сховавши в рукава.
— Мені мати купувала.
— Мені батько справив.
— А мені хрищена мати
Лиштву вишивала.
— А я в попа обідала, —
Сирітка сказала.

Як гарно зображене дітей у цьому короткому вірші! Кожне хвалиться обновами: одне новою шапочкою, інше новими чобітками, ще інше свиткою, одна дівчинка — стъожкою, інша — стрічкою. Лише сиріточка сиділа без обнови, "рученята сховавши в рукава". Але й для неї було свято — вона в попа обідала і цим похвалилась перед

іншими дівчатками. Шевченко показує тут своє надзвичайне розуміння дитячої психології, велику любов до дітей; Поет постає перед нами гуманістом, ніби даючи у спадщину своєрідний заповіт — дбаймо і ми про сиріт, ідімо за прикладом того доброго священика!

У житті трапляються катаклізми — як в окремих людей так і в суспільствах. Буває, що діти залишаються без батьків. Живучи тепер у достатках, подумаймо про те, що може поряд нас є діти, які потребують нашої допомоги. Зайдімо до них із поміччю, як то зробив священик, що взяв сирітку до себе на обід. Отже, Шевченкове слово — це і показ життя, і наука для читачів. Ця наука викладена за допомогою яскравих образів. Перед нами постає жива картина, без риторики фарисеїв, як то буває ще й тепер.

Автор *Кобзаря* написав автобіографічний вірш "Мені тринадцятий минало", якого тепер знають усі діти, що ходили до української школи чи вчилися вдома у свідомих батьків. Персонаж, молодий Тарас, у цьому вірші "пасе ягнята за селом". Був гарний день, сяяло сонце — "гріло, не пекло". Каже про себе автор:

... а я собі у бур'яні
Молюся Богу... І не знаю,
Чого маленькому мені
Тоді так приязно молились,
Чого так весело було?
Господнє небо і село,
Ягня, здається, веселилось!

Раптом хлопець — "мов прокинувся!" Усвідомлює він, що нема в нього хати, що пасе не свої, а чужі ягнята. Перед його очима все село відразу помарніло й почорніло, — і "хлинули сльози, тяжкі сльози". Почула це дівчина що "плоскінь вибирала". Повідає нам автор далі:

Прийшла, привітала,
Утирала мої сльози
І поцілуvalа...

Оця моральна допомога цілковито змінює ситуацію. Тринадцятирічному Тарасові умить

Неначе сонце засіяло,
Неначе все на світі стало
Мое... лани, гаї, сади!

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ ПОЖЕРТВУ НА ОБОРОНУ ДОБРОГО ИМЕНИ УКРАЇНЦІВ? ЯКЩО НІ — БУДЬ ЛАСКА НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Велика сила слова, ласкавого слова, для людини в горі! Шевченко знову — засобами образів — дає нам повчання, як то дією доброго ставлення можна дуже багато допомогти людині. Учімось в персонажів Поета, допомагаймо добрим ставленням і ласкавим словом!

При цій нагоді я хочу пригадати один повчальний випадок із життя самого Шевченка, коли опинився він уже в Петербурзі, столиці російської імперії, до речі, збудованої на козацьких кістках. Наш Поет був тоді вже дорослим — йому було 20 років чи й більше. Одного разу йшов Тарас по вулиці того міста. Дивиться, а з якогось будинку валує дим. Поряд, на вулиці, стоять юнаки й дорослі люди і сміються, весело жартуючи: "Смотри, жидовка горить... Ха-ха!" А в цей же час із того будинку, охопленого вогнем, чути несамовитий крик дитини. Однак російські "молодчики", антисеміти, не поспішають рятувати "жидов" із пожежі. Стоять і сміються. Не довго думаючи, збагнувши, в чому справа, Шевченко з усієї сили кинувся в охоплений полум'ям будинок і виніс дитину й вивів на безпечне місце жінку-єврейку. Усі вони були обпалені й попеченні, одежа дотлівала... Так Тарас, ризикуючи власним життям, подав руку помочі людині в горі та ще й покартав тих, що сміялися. Про цей дійсний випадок розповів літературознавець Павло Зайцев.

Діти молодь у творчості Шевченка виступають такими, що потребують чи доброї поради, чи якоїсь іншої допомоги. Очевидно тут відбиваються автобіографічні елементи, бо саме ні порад, ані допомоги майже не мав підліток Тарас. Подумаймо над цим і ми. Чи допомагаємо тим, що потребують матеріальної або хоч моральної допомоги?

Я хочу нагадати про той критичний час, коли Тарасові друзі робили заходи викупити його з кріпацької неволі. Знаючи про малярський хист свого кріпака, поміщик Енгельгардт завжди прагнув максимально його використовувати, визискувати, забираючи гроши, зароблені Тарасом, для себе. Цей же німець Енгельгардт визначив дуже високу ціну за його викуп із неволі — кілька тисяч карбованців! Славетний маляр Брюлов, добре вихована та інтелігентна людина, відвідавши того кріпосника й почувши неймовірну ціну, назвав Енгельгардта "свинею".

Минали місяці, велися довгі переговори, а сподівана свобода не приходила. Тарас був у розпузі. Юнак, якому йшов уже 23-й рік, не раз думав про те, чи варто жити в несправедливому світі. Насувалися думки про самогубство. Очевидно таке траплялося й тоді, як і тепер часто буде на нашому континенті. Скільки то молодих хлопців і дівчат у Канаді та Америці накладають на себе руку?! Застрелитись, отруїтися чи повіситись — це ніякий героїзм. Учинити цей антихристиянський, ганебний акт — легка справа для людини в розпузі. Куди важливіше й тяжче — вистояти, вийти переможцем із розпуки і жити, і творити вартості для суспільства, для своєї нації. Ось де справжній героїзм!

На щастя, висловлюючи думки про самогубство, вагаючись, Шевченко мав підтримку друзів, чув від них заохоту до боротьби за життя, за виконання того, що стало в нього місією, яку наклав на нього український народ. До такого рішення дійшов Тарас уже із власного переконання. Адже загинути завжди легко. Запорожці гинули, кидалися в бій, немов метелики на вогонь. Лишалася слава, але залишалась і невиконана справа — визволення України. Хоч Поет і славив козацтво і ставив його за приклад іншим, своїм інтелектом він також закликав, щоб молоді люди виробляли силу власної волі, вчилися і становили провідниками свого народу. У "Посланій" ми читаємо

Учітесь, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь.

Тож і ми — чужого навчаймося, але зберігаймо рідну спадщину, розвиваймо її. Без неї будемо безбатьченками, байстроюками, посміхом.

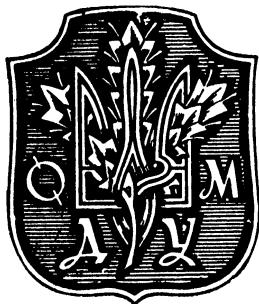
На закінчення я хочу сказати кілька слів про образ Яреми з поеми "Гайдамаки". Сирота убогий, попіхач безталанний, цей юнак перероджується в героя, стає хоробрим повстанцем, гайдамакою. Шевченко малює його як вояка з надлюдською силою, що в бою з ворогами "по три, по чотири так і кладе". А ще недавно він, бідолаха, не зінав, що за плечима в нього виростали крила. Під кінець поеми прагне він стати сторуким. Нехай же перероджений образ Яреми буде ідеалом для нашої молоді. Україна й далі животіє в московській неволі. Москва нищить українську націю, насильно російщить її, засилаючи найкращих синів України, оборонців права, до в'язниць і тaborів каторжної праці. Однак Шевченкове слово виховує нових правозахисників, нових смолоскипів, що освітлюють шлях до боротьби за державну незалежність України. Перемога буде з нами! Шевченкове слово, живуче слово української нації — як те поранене серце прикованого Прометея — оживає знову і знову. Ми віримо, що "помоляться на волі невольничі діти". Саме тому сьогодні ми, українці по всьому світі, вшановуємо пам'ять нашого незабутнього Тараса Шевченка.

S N I H HEATING & COOLING

ВОЛОДИМИР СНІГ
Власник

11 Marmora St.
LONDON, ONT. N5Z 1Z4

Telephone
(519) 432-1983

ЗУСТРІЧ ОДУМ-у

США Й КАНАДИ З УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ

п р и с в я ч е н а

35-ТИЛІТТЮ

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

в і д б у д е т с я

від 30-го серпня до 2-го вересня 1985 р.

на оселі ОДУМ-у "УКРАЇНА" біля Лондону, Канада

ПРОГРАМА ЗУСТРІЧІ:

П'ЯТНИЦЯ 30-го серпня: 6-та год. вечора:

Товариська вечірка молоді — Господар філія ОДУМ-у в Лондоні

СУБОТА 31-го серпня:

Міжфіяльні спортивні змагання від 10-ої години ранку

Відповідальна філія ОДУМ-у в Лондоні

О 6-ій годині вечора в залі оселі ОДУМ-у "УКРАЇНА"

БЕНКЕТ і ЗАБАВА

З доповідями виступлять виховники ЮнОДУМу: Оксана Родак, Ігор Лисик, Борис Харченко та Голова Американського Комітету Святкування 1000-ліття Хрещення України Д-р Анатолій Лисий.

Господар банкету — Світлана Ліщина

На забаві гратиме оркестра "Стефоні Даймонд"

НЕДІЛЯ 1-го вересня:

10:30 год. ранку: Служба Божа

12-та год. дня: слово голови ЦК ОДУМ-у Ол. Пошиваника
Дефіляда одумівської молоді. На Службі Божій і на Дефіляді присутність одумівців в одностроях обов'язкова.

12:30 год. дня: Спільний одумівський обід

2:00 год. дня: КОНЦЕРТ одумівських гуртків самодіяльності
Перед концертом матиме слово мг. Віктор Педенко — член Канадського Комітету Святкування 1000-ліття Хрещення України
Відповідальна за концерт Оксана Метулинська, тел.: 416-688-6315

— В Е С Е Л А В А Т Р А —

Телефон голови Комітету Зустрічі в Лондоні, Бориса Яремченка 519-681-7468
Під час Зустрічі, від п'ятниці до понеділка, на оселі "Україна" діятиме кухня для вигоди гостей з-поза Лондону — сніданки, обіди, підвечірки. Телефони мотелів є слідуючі:

Wellington Court Motel (519) 681-1050 Cameo Inn Motel (519) 451-6020
American Motor Hotel (519) 451-2030 Motor Court Motel (519) 451-2610

ЗАКЛИКАЄМО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО МАСОВОЇ
УЧАСТИ.

К О М I Т E T

Василь КОЛОСЮК

ПАВЛУСЬ В ЦЕРКВІ

Павло дивився на картину Бартоломе Мурільо, на якій жінка, усміхаючись, затуляє рукою уста, і думав:

— І де я їх бачив, ці добре, лагідно усміхнені очі?

І зринає в пам'яті епізод з раннього, давно минулого Павлового дитинства.

**

З вікна кухні Павлусеві видно його вулицю, а за нею Рябців город з рядком високих темних ялин, що вершинами своїми підпирають небо. На них щовесни гніздяться ворони, які так сумно крячуть восени. За Рябцевим городом з темними і сумними, як вороняче крякання, ялинами щодня заходить сонце. На тлі багрового сонця, що велетенським кругом сідає за край поля, — ялини ще більш темнішають і стають майже чорними. Поле жита колоситься відразу за Рябцевим городом. Воно розляглося ген-ген далеко аж за Карпову долину.

Заду за Павлусевою хатою, з розлогою старою грушовою коло неї, з-за Теслюкової гори, щоб глянути на його лиць, — сходить сонце. Тоді на вулиці починається ранок. Властиво, сонце сходить десь по той бік Теслюків і Павлусеві здається, що ранок на його вулиці починається пізно. Про це добре знають бджоли і, щоб надолужити втрачене, ще до сходу сонця вже гудуть над пахучою липою, яка величається в Рябцевому городі, навпроти Павлусевого подвір'я. Але так буває лише влітку. Зимою сонце сходить і заходить інакше.

Коли ж над Теслюками з самого ранку на висає на дощ темна хмара — сонце не сходить і бджоли не гудуть над липою. Однак, такі дні трапляються рідко і хоч і пізно, на Павлусеву вулицю щодня приходить ранок.

Тоді Павлусь сідає під липою на моріжку, опирається спиною об плит, а підборіддям на коліна і спостерігає, як сусід — старий Рябець — скручує цигарку, як кінчиком язика слинить краечок цигаркового паперу. Старий Рябець та-кож гріється на сонці під плотом біля свого подвір'я.

Вулицею повз Павлуся і старого Рябця ідуть до церкви по святковому вдягнені дівчата. Вони з Черевок, Стуговщини, чи може з Сорокопень, — бо в тих селах немає церков. Сьогодні Маковея і майже кожна дівчина несе пучки голівок маку разом з щойно зірваними квітами. На їхніх пелюстках від сонячного проміння виграє самі квітами ще ранкова роса.

Павлусь чує, як запахло свіжою м'ятою, чорнобривцями та ще якими темно-бурячковими квітами, що нагадували йому стрижени грави ко-

ней. Дівчата привітно всміхаються до нього, як до давнього знайомого.

І хоч як приємно Павлусеві під плотом і хоч як цікаво спостерігати що робить старий Рябець, — прудка хода дівчат підхоплює його за собою.

Павлусь ледве встигає за дівчата. Та це нічого, — до церкви він і сам дорогу знає. Ось лише зійти в долину, де живе Заєць Іван, потім на гору повз ксьондзів сад, з густим і колючим глогом вздовж тину, — і з правого боку, навпроти костелу, — між старими липами — стрункими, високими стінами біліє їхня церква.

По дорозі до церкви одна з дівчат раптом обернулась і суворо запитала Павлуся:

— А ти це куди зібралася, козаче?

Чи твоя мати знає про це?

— І яке їй діло — думає Павлусь. Мама й сама пішла б до церкви, якби вночі не захворів малій Костик. Адже, його Павлуся вона сьогодні вдягала як на свято.

А ще інша, яка чомусь нагадувала Павлусеві вертку сороку, — чи то з правжнім, чи вдаваним здивуванням, зовсім не по-сорочиному, а якось мляво, запитала:

— А хто це тобі, дитино, сметану на голову вилив?

Павлусь від такої несподіванки розгубився, не знат, чи гніватись йому на дівчину за таку її легковажність, чи ні. Він навіть помацав рукою голову, ніби й справді там мала бути сметана. Дівчата весело зареготали. Тоді Павлусь ще не знат, що світлоголових як він дітей дражнили тією вілитою собі на голову сметаною.

Біля церкви дівчата поскидали з плечей чобітки і, сидячи на паперті, повзувались і, ще знадвору хрестячись, зникли в притворі, — а Павлусь і собі за ними. Та людей в церкві — не протовпитись. Навіть не має того проходу, що його звичайно люди залишають посеред церкви. Павлусь нічого не бачить перед собою, окрім людського одягу. Він легенько смикає людей за погли, а люди здивовано оглядаються і, побачивши Павлуся, всміхаючись розступаються і дають йому дорогу.

Спереду, між людьми і амвоном, досить місця. З високих вікон храму сонячне проміння пронизує синюватий дим ладану і скривує Павлусів зір на ікону Пресвятої Богородиці з Божим Дитятком на руках. Павлусь на мить зупиняється і подумки просить Матір Божу, щоб його малому братикові Костику нічого не боліло, щоб він не плакав уночі.

Так Павлусь підходить аж до самісінського амвону і обережно ступає на перший східець.

Одна з передніх жінок, збагнувши малюків напір, бере його легенько за руку і відводить на-

зад. Павлусеві це не подобається. Він конче хоче увійти у вівтар до самого священика. І як тільки жінка починає хреститись і, опираючись руками об підлогу, б'є поклони, — Павлусь притильном опиняється у вівтарі біля самого престолу, поруч священика. Старенький священик, що дуже подібний на святого на одній з ікон в хаті Павлуся, до якої часто молиться мама, — лагідно всміхається до нього і, одночасно, щось тихенько каже на вухо хлопцеві, що був вдягнений в посріблений одяг, як і сам священик.

Хлопчина досить безцеремонно взяв Павла за руку і вивів його з вівтаря на амвон.

— Ти ще надто малий, щоб бути церковним прислужником. Отець сказав, щоб дати тобі проскурку, — пробурмотів хлопчина і повернувся у вівтар.

Затиснувши проскурку в руці, Павлусь всідається на східцях амвону, оглядає людей, що стоять стіною перед ним і зводить погляд на крилас. Він слухає півчих і раптом підіймає палець однієї руки і голосно на всю церкву протягує: "Господи, помилуй". Він так захопився своїм усердним співом, що й не помітив, що крім нього в церкві ніхто не співає.

Знайомі дівчата, з якими Павлусь причимчикували до церкви, затулують своїми широкими, вишваними рукавами уста, а з очей їх видно, що вони ледве утримуються від сміху.

Священик і дяк-диригент терпеливо чекають поки Павлусь скінчить співати. Павлусь також чекає, поки щось прокаже священик, а потім проспіває хор. Він намагається дотримуватись цього чергування, хоч все ще не може своєчасно, разом з півчими, закінчити свого співу і тому ще довго чути його тонкого голосе ".... помилуй".

Коли Павлусь разом з людьми вийшов з церкви — його обступило допитливе жіноцтво:

"А чий це ти такий, що ще материне молоко на губах не висохло, а вже попом хочеш бути?!"

Така мова ще більше не подобається Павлусеві, ніж жарти дівчат.

"Яке молоко", ображаючись, думає Павлусь. "Я ж не Костик і давно вже їм борщ і кашу."

— Та це ж сотникового Мусія старший внук, — пояснює жінкам дядько Заєць Іван.

— Пригадуєте, як старий Мусій тиждень стояв біля воріт свого двору та запрошуав у хату знайомих і незнайомих прохожих, щоб почастувати їх чаркою горілки на радощах, що Бог послав йому внука.

Павлусь від такої уваги міг би й заплакати та сором перед знайомими дівчатами.

— "Втікти б собі геть" — а дівчата, ніби змовились та в один голос:

— Проведемо тебе додому!...

І хоч Павлусь своєї згоди не дає, він і не зчувся, як опинивсь на руках в тієї чорнявої, що ще ранком так поважно назвала його козаком. Ніби вгадавши, що Павлусеві чомусь сподобалось бути козаком, дівчина каже:

— А хто це тебе, козаче, навчив так гарно спі-

вати? І голосок же в тебе, як в того нашого молодого півника!

Отак жартуючи, дівчата передають з рук до рук маленького Павлуся — тай доносять його аж до хати. Ще на подвір'ї його зустріла розгнівана мама.

— І де це ти було запропастилось, капосне дитя? Я сюди, я й туди. Павлусь, Павлусь! — а його і сліду немає. І то ще добре, що старий Рябець сказав, що ти з сорокопенськими дівчатами до церкви подався...

— А я за Костика Богові молився... І проскурку приніс. Ось на тобі.

І мамин гнів швидко минає. Вона голубить і цілує Павлуся. А увечорі, як завжди, купає, миє, як вона каже, ніжки його, вдягає у свіжу сорочечку і, хрестячи світловолосу голівоньку, кладе до ліжечка:

"Спи з Богом, співунець ти мій..."

— Хтось таки розказав мамі, як я співав у церкві — думає Павлусь. Але це нічого, головне, радіє він, що гнів мамин минув і що маленькому Костикові легше. Мама тихо співає, приколисуючи його. "Чому мамі так важко часом зрозуміти такі прості для нього речі?" — дивується Павлусь. Чи то від втоми, чи від маминого співу Павлуся огортає сон. І засипаючи Павлусь бачить себе знову на своїй вулиці, на яку з-за Теслюкової гори сонце принесе ранок і на якій над запашною липою знову мирно густимуть бджоли, сидітиме під тином сусід — старий Рябець — а може й дівчата йтимуть до церкви, а в церкві співатиме хор. І він, Павлусь, вийде на високий крилас і співатиме — "Господи помилуй!"

**

Та не знов тоді Павлусь, що хоч разом з сонцем і прийде на його вулицю ранок, не густимуть мирно бджоли над пахучою липою, — не сидітиме сусід старий Рябець під тином і не йтимуть стуговські дівчата до церкви і йому не доведеться співати на високому криласі.

Не знов тоді Павлусь, що влада з-під знаку серпа і молота зрубає запашну липу, бо мовляв, вона власність куркуля.

Не знов тоді Павлусь, що старий священик, отець Микола Гриневич умре на вулиці, під стінами Овруцької в'язниці, з якої його замученого, ледве живого, викинула влада серпа і молота.

Не знов тоді Павлусь, що влада з-під знаку ками і малим Костиком доведеться назавжди залишити рідну прадідівську вулицю і тікати від принесених владою серпа і молота висилок, арештів і страшного голоду від якого померли сусід старий Рябець, дядько Іван Заєць, від якого вимерла майже вся Павлусева вулиця.

**ЧИ даєте Ви нагоду своїм дітям
брати участь у праці ОДУМ-у?**

Андрій КОЗУБ

МОЯ ПОЛТАВЩИНА

Полтавщино, мій рідний край, колиска моого дитинства!

Під твоїм небом я виростав серед зелених та жовтогарячих піль, серед тихого шелесту нив і жайворонкових пісень. Я вбирав у відкриту душу запахи твого весняного чорнозему, і снопів жнивної пори, і євшановий дух свіжої стерні, і медо-вий запах гречок ранньої осені, і журліву прив'язість огудиння на спустілих баштанах, коли над степом снує білясте павутиння — бабине літо.

Бачу марево твоїх степів, що течуть між Ворсклою і Пслом від Диканьки до Зінькова і Гадяча, від Груні до Сорочинців і Миргорода. Заливаючи то зеленою, то золотою хвилею села й хутори.

Багато в нас родючої землі й шовкового неба. Та кожному найкраща та земля, на якій він родився, найпрекрасніше те в світі небо, під яким він зростав, зацілований сонцем, умитий теплими дощами, зачарований вечірніми зорями.

Для мене такою землею є полтавська земля і наймилішим у світі є полтавське небо. На землі полтавській неодноразово бував геній українського народу Т. Г. Шевченко, коли він гостював в князя Репіна і його дочки Варвари Миколаївни. Тут Тарас Григорович створив свою поему "Тризна" з посвятою княжні, що була йому як добрий й сердечний друг на протязі всього його страдницького життя.

Земле моя Полтавська! Як тобою не пишатись, чи можна тебе не любити, не можна, тебе забути на важких дорогах скитальщини! Земле моя рідна! Тут, в місті Полтаві, вперше вдихнув твоє цілюще повітря, вперше ступив своїми ногами майбутній і перший президент Української Народної Республіки, другий Мазепа, геніяльний політик і військовий керівник Симон Васильович Петлюра. Ім'я С. Петлюри стало символом епохи Відродження України, символом боротьби, ввійшло назавжди в історію українського народу, як легендарний і вічний поклик до боротьби за визволення України, за її свободу і незалежність.

..."Я без тебе нічого не значу,
Ніби птиця без крил."

Ці відомі слова, другого сокола з Полтавщини, нашого сучасника відомого поета землі української Василя Симоненка. Навряд чи знайдеться українець, а особливо полтавець, який би не знав імені цього славного сина Полтавщини, який в умовах жахливого терору піdnіс свій голос на захист рідної України. Кому сьогодні невідомі його слова:

"...Ради тебе перли в душі сію,
Ради тебе мислю і творю,
Хай мовчать Америки й Росії,
Коли я з тобою говорю."

Щоб так відкрито сказати вголос — то треба бути мужньою людиною, полум'яним патріотом своєї Батьківщини, свого народу. Коротке було його життя, всього 28 років, але і за такий короткий час, він зробив стільки для свого народу, що вдячна пам'ять про його сина назавжди лишиться в серці його матері, його України.

Полтавська земля — батьківщина видатного українського поета і філософа Григорія Сковороди. Того самого, що із саквами за плечима обходив пішки всю Україну, що виступав на захист поневоленого народу. Тут таки неподалік Лубен народився і жив відомий український поет і байкар Євген Гребінка, а мальовничий закуток Полтавщини, який називається Веселий Поділ — батьківщина другого відомого українського байкаря і поета Леоніда Глібова. Неподалік від Веселого Подоля є село Гриньки, яке знамените тим, що в ньому народився, жив і працював композитор Лисенко, про якого відомий актор Станіславський сказав: — Я палко люблю українську музику. А Лисенка, цього чудесного музиканта, ми сміливо можемо назвати сонцем української музики.

Полтавці! Друзі мої. З болем в серці пишу ці рядки і переді мною постає постать нашого незабутнього маєстра славного кобзаря, ревного цінителя української народної музики, відомого педагога і композитора Григорія Трохимовича Китастого, який все своє життя пов'язав з українською музикою, з своєю Капелею бандуристів, нині відомою по-всюму світі. Григорій Китастий — ім'я його впродовж років було і назавжди залишилось з нами, як символ нашої України, рідної Полтавщини.

Полтавщина — батьківщина відомих сучасних українських письменників Андрія Головка та Олеся Гончара. На Полтавщині, біля Кременчука знайдено великі родовища залізної руди, збудовано Кременчуцький автомобільний завод, знайдено поклади нафти, газу. Величезна гребля Кременчуцької гідроелектростанції перетнула старий Дніпро і нині води Славути рухають могутні турбіни які дають силу, світло й тепло для Полтавщини.

Адміністративний центр Полтавщини — місто Полтава, що стоїть у чудовому вінку садів і парків, яка задивилася у Ворскулу на свою вроду, мов зачарована красуня.

Полтава — одне з найстародавніших міст на Україні. Відомо, що на місці теперішньої Полта-

Пам'ятник Івану Котляревському в Полтаві.

ви ще у 8-9 століттях існувало слов'янське поселення, знищene під час монголо-татарської наvali.

У стародавніх літописах Полтаву називають "Лтава" або "Олтава", зокрема згадується, як 1124 року під Лтавою військо Ігоря Святославича здобуло перемогу над половцями. В 14 ст. місто увійшло до складу великого князівства Литовського. Назва Полтава вперше згадується 1430 року в грамоті литовського князя Вітовта. На початку 17 ст. Полтава стала сотенным, а згодом і полковим містом українського козацтва. В роки визвольної війни (1648-1654 рр.) вона була важливим центром героїчної боротьби українського народу за свою незалежність.

В геройчу історію нашої батьківщини Полтава навіки увійшла як місце де 27 червня 1709 р. відбулась відома Полтавська битва, яка привела до поневолення України Росією, в результаті цієї битви гетьман Мазепа був змушений назавжди залишити Україну.

Полтава чимало внесла в скарбницю української культури й мистецтва. Тут в 1769 року народився відомий український письменник Іван Котляревський — творець безсмертної "Енеїди", "Наталки-Полтавки", "Москаля-чарівника". З ім'ям Котляревського пов'язана й організація в Полтаві першого театру. 1845 року під час своєї подорожі по Україні в Полтаву заїжджає Тарас

ПРИВІТАННЯ

Найщиріші побажання Марусі та Вікторові Войтихові, керівниківі струнного ансамблю ОДУМ-у в Чікаго з народженням сина. Бажаємо батькам і юному одумівцеві щастя, здоров'я і всього найкращого!

Філія ОДУМ-у Чікаго

Шевченко і змалював хату Котляревського, в якій нині знаходиться музей.

У Полтаві жив і працював відомий український письменник Панас Мирний. Тут він написав роман "Хіба ревуть воли, як ясла повні?" та інші твори.

"Люди тут, — як зауважив колись Панас Мирний, — живуть мирні, тихі і симпатичні". Про них багато написав полтав'янин Павло Михайлович Губенко — Остап Вишня, родом із села Груні. Гадяч — рідне місто Панаса Мирного. Жили тут, на хуторі Зелений Гай, Леся Українка та її мати, Олена Пчілка. Гостювала в Косачів Ольга Кобилянська. Народився в Гадячі Й Михайло Драгоманов, а недалеко в селі Харківцях могила письменника Архипа Тесленка.

Полтавці! хто з вас не читав творів Миколи Васильовича Гоголя? Пригадуєте рядки?

"Чудове місто Миргород! Яких тільки нема в ньому будинків! І під стріхою, і під очеретом, і навіть під дощаними дахами. Як будете підходить до майдану, то, напевне, на якийсь час зупинитесь помилуватись краєвидом і на майдані стоять калюжа, дивовижна калюжа!"

Ця калюжа і справді була не проста, тепер по всій Україні лікувальна мінеральна вода "Миргородська". Миргородщина дала Миколу Гоголя, який народився у Великих Сорочинцях. У Миргороді бував Тарас Шевченко, тут на старому Успенському кладовищі похованій великий поет грузинського народу Давид Гурамішвілі. Тут на цій зелені знімав свої кінофільми незабутній Олександр Довженко.

На березі тихої річки Хорол лежить село Турбай, відоме повстанням кріпаків у часи царювання Катерини II, які вимагали повернення їм права вільних козаків. Цих прав турбайці позбулись ще задовго до горезвісного указу цариці в 1783 році про закріпачення українських селян. Про цей указ, поет В. В. Капніст який народився в Обухівці в кінці 18 ст. писав так:

"На жаль, так доля присудила,
Щоб слово враз перетворило
Наш ясний день в похмуру ніч", —

Похмура ніч! На жаль і сьогодні не тільки над Полтавчиною, але і над всією Україною висить похмура ніч.

Олександр ХАРЧЕНКО

ТРИДЦЯТИ РОКИ...

Оголошуючи тематичний конкурс про життя в Україні у тридцятих роках Григорій Мороз і родина гідно вшановують пам'ять своєї дружини і мами, світлої пам'яти Катерину Мороз, яка була невтомною діячкою на суспільно-громадській і політичній ниві. Українське еміграційне жіноцтво досить діяльне серед допоміжних українських організацій, але в політичних партіях жінок відносно мало. Катерину Мороз я часто бачив на сесіях СКВУ та на організаційних з'їздах, де воно офіційно, з гордістю репрезентувала УРДП. Саме таких жінок дуже мало на чужині.

Найдокладніше про життя в Україні у 1930-их роках можуть писати ті люди, які тоді були дорослими, діяльними, та які особисто переживали ту страшну декаду. Але Григорій Мороз і родина призначили шість нагород для молодих авторів, у двох категоріях, від 14-ти до 30-ти років для того, щоб молодь поцікавилася, як саме тоді жилося в Україні. Учасники конкурсу повинні прочитати спогади очевидців, наприклад, "Українська інтелігенція на Соловках" Семена Олександровича Підгайного, "Білу книгу про чорні діла Кремля", прочитати деякі тодішні українські часописи і журнали, які зберігаються в бібліотеках, прочитати роман Івана Павловича Багряного "Сад Гетиманський" та іншу документальну літературу з тієї доби. Із прочитаного зробити висновок, у формі статті на 500 слів, щонайменше, але не більше двох тисяч слів — із поданням джерел та особистих свідчень старших громадян, з якими учасники конкурсу можуть перевести розмови, наприклад, із дідусями і бабусями, з батьками, хрищеними, або з ким будь, хто жив тоді в Україні.

Григорієві Морозові і родині належиться шире признання за добрий намір. Віримо, що знайдеться більше людей доброї волі, які наслідуватимуть гідний приклад вшанування своїх рідних, що відійшли у вічність. Приклад Григорія Мороза і родини цінний ще й тим, що учасники цього конкурсу привычаяться писати есеї (стаття із поданням джерел). Успішне навчання в університетах та в інших вищих учебних закладах у великий мірі залежить від уміння добре писати рецензії, есеї, і то на всіх факультетах.

У тридцятих роках деякі події, хоч і відбувалися поза Україною, проте їх відчував український народ. Наприклад, вбивство Кірова, вбивство Морозова, фінляндська війна, сутичка з японцями біля озера Хасан, пошуки за експедицією Папаніна — кожна з цих тем може послужити за матеріал для конкурсної статті. Очевидно, можна триматися тем суперечкою території. Наприклад, процес СВУ, розгром Україн-

ської Православної Церкви, Великий Голод, постійний терор, відродження державності у Карпатській Україні, "визволення" і приєднання до УРСР Західної України — писати є про що, аби було бажання. Особисто я не можу брати участі у конкурсі, через свій вік, бо мені понад 50 років.

**

Початок тридцятих років. Моє раннє дитинство. "Село на нашій Україні — неначе писанка село..." Двохлітнє хлоп'я бавиться пиллюкою на шляху, коло своеї хати. П'яне сільське начальство іхало каретою запряженою парою рибаків. П'яні тварюки-комісари бачили мене на шляху, але вони не звернули, не обіхали, а погнали коней прямо, (такий тоді був курс політики, прямолінійний. Сталін ніколи не фотографувався в черевиках, завжди в чоботях, у противагу Леніну, який ходив у черевиках, і в політиці "калюжі" обходив), на безборонного малолітнього громадянина. Зате, коні виявили людяність — пробігли наді мною, не розчавивши мене. Інстинктивно я мабуть пригнувся, бо мене не зачепило і віссю карети. Сам я не пригадую тієї пригоди, мені пізніше розповіла моя добра мама. Мого батька арештували, як "ворога народу". Судили. Заслали на Соловки. Будував Біломор-Канал. А ми, його сім'я — мусіли залишати свою хату і втікати в Донбас, який тоді приймав усіх.

Мамо, моя добра мамо! Ти так рано від нас відійшла. Ні, Ти не водила мене у поля край села, бо нелегко було Тобі у Донбасі. Ти працювала у копальні Дев'ятнадцять-Двадцять; ставила себе у небезпеку, щоб заробити на прожиття для мене і для моого брата. 1933-ї рік. Харчі тільки по картках, які можна було отримати, пред'явивши документи. А в нас навіть і метрик не було, бо ж ми втікачі. У найскрутніший час Ти, мамо, ділила свій гіркий раціон на нас трох. Ні, той раціон не був такий великий, щоб був вистачальним для трох осіб, але голод ми пережили. Зима 1933-го року була дуже люта. Тоді морози насідали такі сильні, що замерзали візники, що кіньми розвозили хліб до крамниць. Були такі випадки, коли коні, знаючи свій маршрут, привозили до крамниці мерзлого візника, і дорогоцінний хліб, на який чекали черги голодуючих. У порівнянні до хліборобських районів України, де вмиралі мільйони людей під час Великого Голоду 1933-го року — Донбас "розкошував", бо туди поступало сяке таке постачання харчами. У нас було якесь таємне джерело картопляного лушпиння, до чого мама додавала якоїсь дерти, так званого "комбікорму", і пекла для нас найсмачніші коржики.

Сьогодні мене дуже бунтує те, що деякі ново-спеченні історики і журналісти пояснюють причини Великого Голоду в Україні тим, що Сталін хотів увести колективізацію у своїй імперії. Український народ чинив опір, а тому совєтська влада застосувала терор і голод.

Це є офіційна совєтська версія. Вінстон Чорчіл у своїх спогадах — "Тріумф і Трагедія" цитує Сталіна, який сказав Чорчілові, що він Сталін, знищив 10 мільйонів селян у процесі колективізації. Але він мусів сказати — 10 мільйонів українських селян, бо Великий Голод в Україні 1932-33 рр. був навмисно створений — як розв'язка національного питання в Україні. Офіційна совєтська версія не витримує критики, бо, як твердять вчені — не були потрібні ані терор, ані голод для того, щоб ввести колгоспну систему. В українській пресі час від часу зустрічаються статті, які вказують на дійсні причини голоду.

Сьогодні Москва розв'язує національне питання Афганістану — бомбами, отруйними газами, та нищенням запасів і доставки харчових продуктів для повстанців.

У тридцятих роках Москва розв'язувала національне питання України та інших поневолених нею народів на будівництві Біломор-Каналу. На будівництво Біломор-Каналу щодня прибували ешелони з тисячами невинних жертв з України, Кубані, Грузії, Вірменії, Узбекістану, Таджикистану, Киргизії, та з інших колоній — і там ті жертви знищили, за совєтським розумінням — геніяльним способом, а саме: прибувшим невільникам давали лопати і наказували копати якусь ділянку землі, в яку інша бригада невільників раніше заклали динаміт. Без жодної перестороги динаміт вибухав, знищуючи сотні людей, та поранивши сотні інших, які потім коали в тяжких муках без медичної допомоги. Розв'язували національне питання і відомі чекісти, влаштовуючи "чистки": Дзержинський, Ягода, Єжов, (що й мав свої рукавиці "єжовські"), та інші, включно з Андроповим, керівником всесоюзного Чека, ГПУ, НКВД, КГБ, про яких поет казав — "кати моого народу". Канадський журналіст Еріх Марголіс вважає, що совєти знищили 27 мільйонів людей, але інші знавці совєтської дійсності тримаються тієї думки, що московський комуністичний режим знищив 70 мільйонів осіб. Це число з'явилось в пресі десь у шістдесятих роках. Воно постійно зростає. Згадати лише Олексія Тихого, Валерія Марченка та Юрія Литвина, які загинули в неволі 1984 р. Мабуть число 70 мільйонів більш відповідає правді. А скільки людей совєтська система знищила в тридцятих роках — тільки один Бог знає.

Десь 1937-го і 38-го років у Донбасі багато говорилося про так званий "процес женихів", (наречених). Офіційна версія твердила, що ті "женихи", колишні петлюрівці, гетьманці та всяка інша "контра" (білогвардійці, махновці), знайомилися із дівчатами, які мали якесь відношення до більших сум грошей. Наприклад, школа № 62 посыпала до тресту чи до банку, молоду вчитель-

ку, привезти зарплату для всього персоналу школи..

У "капіталістичних" країнах робітникам платять чеками, а більші суми грошей розвозять озброєні і добре натреновані охоронці — панцерними вантажними автомобілями. У Донбасі тоді чеками не платили, тільки готівкою, яку чомусь доставляли, як правило, молоді вчительки і секретарки. Зарплату отримували один або два рази на місяць. "Жених" нашвидку завівши роман із наївною вчителькою, знат про її обов'язки і її розклад, де і коли вона матиме зі собою велику суму грошей. Така вчителька, з грішми пропадала безвісти. Не можу з певністю сказати, чи влада платила вдруге покривдженим робітникам, зарплата яких зникла із вчителькою-кур'єром, хоч дуже сумніваюся, бо тоді ніхто не нарікав. Люди працювали без винагороди, і "були задоволені", тобто мовчали, бо навколо них тисячі інших зникали, щоночі, щодня. Тоді, у тридцятих роках, безперестанку шалів терор. Під час судового процесу "женихів" було виявлено кільканадцять замордованих дівчат і молодих жінок (причетних до більших сум грошей), тіла яких були знайдені в породі териконів — невід'ємної частини донбаського краєвиду. Хто ж були ті "женихи". Правдоподібно ті ж самі гепеушники-енкаведисти, бо лише вони мали потрібні інформації — хто, коли і куди мав доставити гроші для зарплати працівникам різних установ. Зрештою так тоді говорили в чергах, про які не згадати тут, було б гріхом. Мені приходилося стояти в чергах, переважно за хлібом. Хліб можна було купити тільки по картках, і то тільки після довгого стояння в черзі. До школи я ходив у другу зміну. Бракувало шкільних будинків. Навчання починалося в другій годині дня. А тому я міг уночі, о 3-ій годині, піти до крамниці, і стояти до 8-ї години ранку, коли починали продавати хліб. Небуло тоді телевізорів — черги були джерелом інформацій, може занадто багатьох інформацій, бо тоді треба було стояти в черзі за хлібом, за мілом, за оселедцями, за тюлькою, (камсою), за вином, (після "визволення" Бесарбії), і т. д. і т. д. Черги були складовою частиною суспільно-громадського життя поневоленої України 1930-их років. Черги були живим університетом, де можна було дізнатися про всі важливіші події того часу. Прикро, що про черги написано дуже мало.

МОЛОДЬ — МАЙБУТНЄ НАЦІЇ!

Допомагайте молоді морально і матеріально. Одум потребує Вашої помочі!

Ярослав НАЗАРЕВИЧ

МОЇ ЗУСТРІЧІ З ОЛЕКСАНДРОМ МІНЬКІВСЬКИМ

“Пісне! Велична, радісна пісне!
В тобі є все — і древня наша слава,
Володимира жист і мудрість Ярослава,
І наших праобразів ворогування злісне,
І Богдана розвага
І Богуна відвага.”

Народжувалась вона віками з уст народу і з таланту наших мистців, що крізь віки відчували кипучу пристрасті наших предків, їх любов, їх радість і їхнє горе. Так в далекому минулому, як і тепер український співучий народ вклав у свою пісню, свою душу з незмірною любов'ю й усе горе скривленого свого серця. Тільки наша пісня понад регіональністю, понад релігійними і політичними переконаннями, дійсно з'єднує нас в одну національну цілість, з'єднує нас з Україною. Пісня твориться і майстерно виконується, як приємний вираз нашої душі, як вияв наших стремлінь у прямуванні крізь простори і час.

Тому до пісні, а зокрема до її творців та виконавців наше найчастіше відношення є зворушливе з почуттям шані і любові.

Дехто у нас замикає двері перед добром і перед лихим, що відноситься до пісні, її творців і виконавців з поневоленої Батьківщини. Обмежені люди, замикають двері перед всім, а в тому, замикають їх перед великими правдами і перед не-проминаючим добром, яке ми повинні знати. Нашим національним обов'язком є докорінно знати існуючі там культурно-освітні процеси.

Тоді буде зростати наша любов до цієї культури, а головне до маси народу, який живе на рідній землі у підсоветській окупації. Тільки на таких знаннях, ми можемо всесторонньо пізнати тих незчисленних українських патріотів, які не втікають з поля бою, а серед гущавини народу творять великі вартості, завдяки яким ми говоримо наша нація незнищима.

Не раз парадоксально звучать слова, коли декларуємо наше відношення до народу і Батьківщини.

Говорячи про українську культуру часто думаємо лише про ці скромні надбання, які ми тут творимо і не маємо на увазі всю українську культуру у перекрої століть. Байдужість, або ще гірше поглиблювання пріоритетів між культурними українцями тут і там — це делікатно кажучи злочин. Треба вміти відрізняти політичну систему з її негативами від розвитку під сучасну пору культури народу і про це слід говорити.

Глянемо на відношення наших сусідів до того що діється в їх батьківщинах теж під окупацією Москви. Придивімся добре що діється в Україні під советською дійсністю, хто підносить щораз вище прапор в обороні нашої культури, в обороні

українства, що є найголовнішою проблемою під цю пору. Хто підпадає під наглядне око і терпить від окупанта, хто вмілим мисленням у тих нелегких обставинах веде українське відродження.

Живучи у Польщі, мені пощастило, ще в 1952 році поїхати в Україну на родинне запрошення, а при цій нагоді побувати на концерті Державної Капелі Бандуристів з Києва, під майстерним диригуванням одного з найбільш популярних диригентів — Олександра Міньківського.

Це був мій перший концерт у такому виконанні. Він зворувив мене своєю могутністю хору. В надзвичайно ефективному супроводі бандури прозвучали струни з чистими дзвінкими голосами виконавців, залишаючи глибоке враження, яке крізь роки крокує поруч зі мною.

Після концерту я наблизився до виконавців і їхнього диригента, гратулюючи за успішний і чудовий виступ. Таких як я тут було більше, але коли диригент довідався, що я з Польщі з великим зацікавленням і щирістю випитував мене про долю українців у Польщі. У моїх майже дитячих тоді розповідях, під впливом концерту, я збуджено оповідав про кошмар, який створила комуністична Польща українському населенню. Диригент з великою увагою і співчуттям вислухав мою розповідь до кінця і потискаючи мені приязно руку пообіцяв що загостяТЬ до нас. Я тішився, що моя розповідь не менше зворушила диригента, як мене зворувив виступ Капелі Бандуристів.

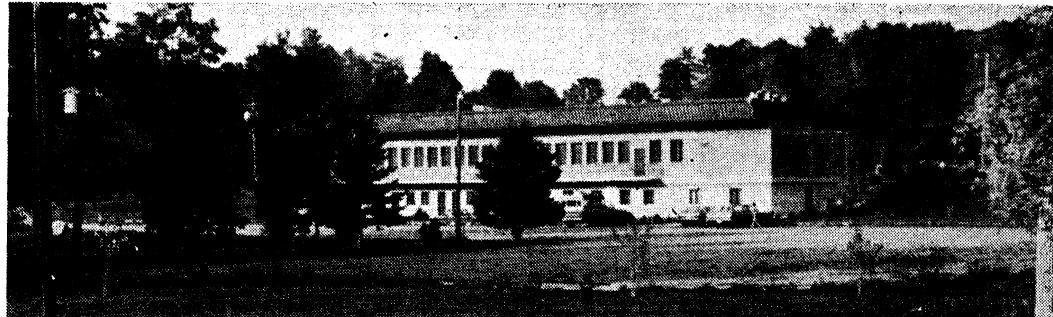
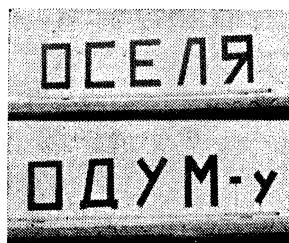
Без перебільшення, сьогодні я можу сказати, що цей виступ, а після нього зустріч мала на мене колosalний вплив. Він розбудив у мене велику любов до рідного мистецтва. Щось невидиме, але реальне вказало і скріпило мій життєвий напрям.

Саме від цього моменту, я став колекціонером величезної кількості українських грамплатинок і їх популяризатором у своєму середовищі. Згодом, створилося багато ентузіастів, ми створили не лише перший в Ольштинському хор і драматичний гурток, але він був перший у Польщі.

Після смерті Сталіна відношення між сателітними країнами московського бльоку дещо пом'якшали. Наростають перші паростки, культ-освітнього обміну. В результаті, до Польщі приїхало декілька ансамблів з підсоветської України, а серед них і Капеля Бандуристів. Мої ровесники в першу чергу, але правду кажучи всі без винятку їхали часто сотки кілометрів на виступи, щоб задемонструвати потребу такої діяльності. Нам часто незалежало хто були виконавці і як нам подобалось, головне, щоб концерт був наш, в українській мові і бравурні танці виконували в

"UKRAINA" VACATION RESORT INC.

"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада, в містечку Дорчестер. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортивні Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзи, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Заля оселі приміщує 600 осіб і надається на різні українські імпрези з модерним кухонним устаткуванням та смачними українськими стравами. Оселею керує Рада Директорів. Голова — М. Співак. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повищє подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт

народніх шараварах. Всіх ми вітали квітами і просили — приїжджайте наші друзі.

Серед тих друзів найближим серцем залишився проф. Олександер Міньківський, який народився в 1900 році в селянській родині на Київщині. Олександер виростав у прикладній сім'ї в якій спів був щоденним і плекався так як кожне діло без якого людське життя неможливе. Сам згадував нераз професор, як його батьки мріяли, щоб він закінчив таку школу, щоб цей спів підняти на ще вищий мистецький рівень.

Закінчивши початкову школу та середню, Олександер вступає до Музично-Драматичного Інституту ім. Миколи Лисенка в Києві. Під час навчання бере активну участь в гуртках художньої самодіяльності. Олександер часто з шкільним гуртком виїжджав на концерти по містах і селах Київщини, зайжджав і до рідного села.

Відбуваючи свої перші гастролі, Олександер постійно стикався з рідним народом, бачив його просту, ясну і щиру любов до рідної пісні, відчував гордість національного духу.

Успішно закінчивши консерваторію і здобувши в ній ступінь диригента, почав професійно продовжувати своє улюблене діло.

З природи був він привабливої вдачі, середньо-

го росту, гарний, не раз я чув, як казали — Міньківський справжній козацький тип. Традиційних вусів не мав, але за те мав густе назад зачесане волосся. В загальному вигляді його був імпонуючий. Завжди вміло одягнутий. Мав сиві бистрі очі і характерний для українців ніс. Своїм виглядом нагадував представника українсько-козацького старшинського роду. Рухи мав швидкі, голос в розмові дещо стищений і надзвичайно приємний. Зневажливо відносився до самолюбів, скупарів і зарозумільців. Скромний, він вірив що добре діла треба робити не оглядаючись чи буде за це признання чи ні. Він добре розумів, що хто за таку працю жде винагороди той не є творцем мистецтва, а лише його лукавим наймитом. Тому він не отримувався, а робив що вважав потрібним з подивугідною послідовністю. Його свідомість і характер плекалися в період Визвольних Змагань українського народу. Це були часи революції, Центральної Ради, Гетьманату, Директорії і наїзду з півночі російсько-комуністичних орд на нашу землю. В тих обставинах Олександер постановив якнайбільше використовувати твори Лисенка, Кошиця, Леонтовича, Стеценка, Ступницького та ряду інших творців, які підняли українську пісню і музику на п'єдестал світової культури. Так, як наша еміграція була б бідна

без Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка і творчості великого Григорія Китастого, так само і Україна багато б втратила без такого велетня, яким був проф. Олександр Міньківський. Мабуть для них Пантелеїмон Куліш склав свій вірш, у якому між іншим читаємо:

Грають вітри, ѿ промовляють —
Кобзарі велики:
Будуть грати промовляти
Вовіки, вовіки.

Ці великі побратими, непересічного таланту, один в рідній Україні, а другий у широкому світі не випускали з рук української бандури. Так зла доля хотіла, щоб у різних кінцях світу творили те саме діло на тому самому інструменті. Так як тут музика Г. Китастого, так там музика О. Міньківського наснажувала і скріплювала, гойла рани болю і туги за втраченим. Піднімала до життя занепалих, підсилювала втомлених, Китастого ми чули на Американському континенті, Міньківського ми чули в Європі, зокрема в поневоленій Україні. Їх музика якби у відгомінах цього далекого простору спліталася і своєю молитвою благала тих самих ласк. І у цьому зосереджена правда що зводить нас до узагальнення що наше національне мистецтво служить в однаковій мірі для нашої майбутності.

Як одна так і друга капела творили в першу чергу глибоке пережиття, хвилини радости для тисячів людей різної національності, але в першу чергу таки для українців. Читали ми про їхні успіхи в усіх газетах, високі похвали нас не лише радували, але дивували і викликали гордість. Це доказувало наявно живучість української нації, яка навіть в часах великого упадку під большевицькою окупацією спроможна видавати з себе мистецькі перлини. Вони з найвищою майстерністю відновили в нашій уяві кобзарів козацької нації, вільне мистецтво, яке немов той вітер українського степу, бушує без стриму чекаючи повної волі для мистецтва, народ якого закутий в московські кайдани. І у висліді їхньої діяльності український народ злагатився не лише великим числом артистичних виступів, що можуть позаздрити найщасливіші вільні народи, але цілим рядом записаних нових творів і дум.

Завдяки працьовитості та величезному замилу-

ванню до бандури Міньківський завоював собі пошану серед любителів української пісні і музики. Для нього українська пісня, музика і бандура були дослівно всім, зрештою він неодноразово любив говорити — з нею народився я, народились мої батьки, з нею народився і живе мій народ. Тому без неї не можу собі уявити життя. З кожним виступом, з кожним місяцем і кожним роком ім'я його вимовляла ціла Україна з пошаною і любов'ю.

Капеля Бандуристів України під його чуйним керівництвом творила художній організм. У її виконанню навіть знайомі пісні набирають неповторних мистецьких рис. За час його трудолюбивого життя Капеля дала більше як 8500 виступів, а два роки тому вона відзначала 60-річчя свого існування.

Ці виступи головно відбулися в Україні, на Декадах Української Культури, на Фестивалях, у різних підсекторських республіках, а також поза межами Советського Союзу. В Польщі — 1954 року, в Румунії — 1955, в Болгарії — 1958 року, в Чехословаччині та інших країнах світу.

Майстерність талановитого колективу і його керівника подивляли мільйони любителів пісні і музики найрізноманітніших національностей. Репертуар не потребував перекладачів, він є живим засобом культурного спілкування різних народів.

Підготовлена таким майстром дикція, чудова інтерпретація і манери, вміле використання жесту й міміки артистами під час співу, надає колективові мистецької артистичності. Велика заслуга у цьому не лише талановитих виконавців солістів, але й талановитого керівника.

Слухаючи їхнього виступу здається, що у відповідних моментах все зливається в одну цілість. Схвильованість передається як своєрідний чар, ми поринаємо в глибоких почуттях, такі моменти виступу приваблюють і допомагають зрозуміти зміст і замисл виконавців.

Я пригадую темпераментно виконувану пісню "Сусідку" та "Пісню про буревісника", журливу пісню "Чуєш, брате мій", шевченківський "Заповіт" і "Реве та стогне Дніпр широкий" та ряд інших які наповняли наші серця радістю.

Від 1951 року Олександр Міньківський крім мистецької праці з Капелею, починає викладати в Київській Державній Консерваторії ім. Чайковського. Довго йому не дозволяли оборонити професорську працю. Ця згода наступила щойно в 1960 році. Тоді під час відлиги одержав Олександр звання професора і майже до кінця свого життя провадить виклади і не пориває звязків із своєю Капелею Бандуристів.

Після довгих років у моїй пам'яті пригадується велика постать Професора, як найкращий кінофільм і найбільш улюблена прочитана книжка, яку радо згадуємо, яка своїм близком зуміла у нас розбудити почуття патріотизму, прищепити палку любов до рідної культури і народу.

Живучи постійно у Польщі, мені пощастило декілька разів ще зустрітися від часу першої зустрічі. В 1956 році в Польщі покликано до жит-

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1

LONDON, ONTARIO

(PRE-MIX CONCRETE)

Молода Україна липень-серпень 1985 (ч. 346) ст. 13

тя Українське Суспільно-Культурне Товариство, завданням якого було відновити культурно-освітню працю. Головне Правління УСКТ у Варшаві, а зокрема секретар пані Ольга Васильків додилася, щоб зорганізувати в Мендензишині біля Варшави курс для вчителів, щоб пізніше працювали в гуртках художньої самодіяльності.

Щоб відповідно підготувати такі кадри, на цей курс виделегувано саме проф. О. Міньківського, якого курсанти біля 250 молодих вчителів і я серед них вітали вигуками, — "Вітаємо наш найдорожчий і найбільш любимий професор!"

Іого лекції про українську пісню і музику викликали у нас захоплення і піднесення. Всі ми уважно його слухали, ми відчували що в лекції професор вкладає свою душу. Володіючи добиреною східно-українською мовою, ці лекції залишили у нас враження незрівняної краси.

Іого людяність, виняткова українська добрість, батьківське ставлення до нас всіх, розуміння нас і наших проблем повністю нас полонило. Стартуючись у першу чергу якомога допомогти нам в зрозумінні музики і співу, він ніколи не числився з своїм часом, лишався радо з потребуючими додаткових консультацій, пояснював трудніший матеріял, давав вказівки, радив як цей матеріял засвоїти, а опісля застосувати у наших новоорганізованих гуртках. Він зумів видобути і вилекати у нас якості потрібні керівникам мистецького колективу: спостережливість, вміння підбрати матеріял, відчувати паходи рідного.

Є люди з голосами, є знавці, але мало є тих, які вміють своєю теплотою зігріти, викликати внутрішню глибоку прихильність до них. Мені сьогодні особливо приємно сказати цих кілька слів на адресу покійного професора, який з великою старанністю і щирістю допоміг нам стати на шляху рідного мистецтва. Він бачив і розумів, що ми хочемо піznати, маємо потяг до рідного, до знань культури. Все це було роблено природно з великим педагогічним тактом. Пам'ятаю, він наче обговорював, радився з курсантами, як буде краще; завжди враховував що перед ним людина. З тих курсантів на закінчення курсу О. Міньківський зорганізував такий могутній концерт, що у моментах нам слози самі з очей котились. Це була справжня людина. На жаль не знаю дати коли пересталося бити його гаряче серце, коли застиг його гострий розум, повний знань, сили, досвіду, а понад усе безмежної любові до рідної української культури.

Мої контакти не закінчилися на цьому курсі. Мені пощастило вчитися в Київському Університеті ім. Т. Шевченка. Я часто зустрічався з професором і його друзями особливо з Максимом Рильським, мав щастя піznати його дружину і сина. Тоді я піznав обставини праці професора, вивчив краче і ґрунтовніше історію української пісні і музики, піznав тих які щиро трудяться для свого народу, і тих які ради копійки готові умертвiti все що навколо живе. Піznав те, що називається найганебнішим, обмежування існуючим режимом волі людини. Щоб побороти її, підрядковується все, а в тому ї мистецтво на служ-

бу системи. В таких обставинах росте затурканість, байдужість і протидія злобі, цілий державний механізм стоїть на сторожі суровому наказові, яка має бути культура на сьогодні і на завтра, яке має бути майбутнє людства.

Пишу ці рядки у 85-річчя від дня народження Олександра Міньківського, якого я мав щастя слухати живої мови, спілкуватися з цією розумною людиною, голос якої записаний на тисячах платівок. Нехай він живе у поколіннях заокеанських своїм чесним заслуженим життям в пам'яті власного і чужого народу, в сиянні великих світових мистців. Не знаю, як ховали Олександра Міньківського, чи співали йому "Вічна пам'ять!", але насправді це немає значення, вічну пам'ять і серед живих і серед майбутніх поколінь здобув собі професор власними ділами. Діла його не всі і не всім знані, але навіть знані вистачають щоб його пам'ятали грядущі покоління, щоб в історії українського мистецтва ім'я проф. Міньківського видніло біля найбільших велетнів української культури.

Влучно писав про таких, як О. Міньківський наш поет Богдан Лепкий:

"В далекому краю, в чужій стороні,
в час безмовного, чорного суму,
Про степи і могили співаєш мені,
як український степ довгу думу."

Він не співав, а горів піснею з Визвольних Змагань і відтворював її з глибоким пережиттям, передаючи горе у ній недолю і славу. У його виконанню кожна пісня про хлібороба, про пастушка, про побут нашого народу була відзеркаленням нової сили мистецького виконання. Вона не лише пестливими тонами нас розважає і бавить, але зіллює наші серця і надіями вистелює краче майбутнє. Репертуар завжди, мимо обмежень цензури, відзначався своєрідною красою, мелодійністю та поетичним і патріотичним змістом. Цей репертуар промовляв до серця і розуму всіх, багатих і бідних, письменних і неписьменних, до своїх і чужих. Серед багатогранного репертуару на різні лади звучали пісні в супроводі бандури, які не лише передають ясно риси, темперамент і вдачу нашого народу, але розбуджують, розвивають і динамізують у народі почування любові до рідного, поривають і захоплюють ідеями добра, правди і краси.

Сьогодні після смерті О. Міньківського, можемо зовсім сміло сказати, що він наділений надзвичайною силою, стояв на чолі композиторського та диригентського авангарду. Як передовий громадянин українець в нелегких умовах, добре усвідомлював вартість і значення пісні, живив нею безустанно зморений народ. Цікаво відмітити одчайдушність і відвагу проф. О. Міньківського, який не побоявся з такою силою інтерпретації давати твори Шевченка, в яких гнівно звучать слова: "Поховайте та вставайте, кайдани порвіте!". В цьому творі і у інших Капеля Міньківського цілою силою, усіма засобами чини-

Нова оплата Канадської Пошти

ВАЖЛИВА ВІД 24 ЧЕРВНЯ 1985

1-ої КЛЯСИ ЛИСТИ	до 30 грамів	30-50 грамів	50-100 грамів
В Канаді	34¢	51¢	68¢
До ЗСА	39¢	56¢	85¢
Міжнародня	до 20 грамів	20-50 грамів	50-100 грамів
	68¢	\$1.05	\$1.65

Оплати за листи більше як 100 грамів і всякі інші поштові оплати можна набути в Вашому поштовому уряді.

СПЕЦІЯЛЬНА ДОСТАВА

Оплата за листи: \$1.96 плюс 1-ої кляси плата. Переходить скоріше всіма можливими методами і доставляється 12 годин денно, 7 днів в тижні в багатьох місцях. Мусить бути наданий на пошті.

РЕЄСТРОВАНА ПОШТА

Оплата: \$2.46 плюс 1-ої кляси плата. Веде рекорди. Ваш лист (або пакунок) був пересланий і одержує підпис при доставі. Включає 100-доларове обезпечення, але можна теж купити додаткове обезпечення на \$1,000. Мусить бути наданий на пошті.

Зверніть увагу на Вашу нову тарифу поштової оплати

Ви скоро отримаєте нову інформативну брошурку з новими ратами. Брошурка повинна допомогти Вам з Вашими щоденними поштовими потребами.

1-ої КЛЯСИ ПАКУНКИ

Зразки оплат: \$7.32 за 2 кг. пакунок, Монреаль до Ванкуверу. Для прискореної обслуги, яка пов'язує швидкість і економічність. Багато додаткових послуг можуть бути додані як обезпечення, С.О.Д., реєстрація, та сертифікована і спеціальна достава.

ПАКУНКИ ПОШТОВІ

Зразки оплат: \$2.84 за 2 кг. пакунок, Монреаль до Ванкуверу. Для звичайної пересилки пакунків коли економія є важливою. Уbezпечення, С.О.Д. і реєстрація є можливі. Максимальна вага 30 кілограмів.

CANADA POST CORPORATION

Ярослав КІТ

ОТТАВСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ НЕСКОРЕНИХ

"Росія, геть з України", "Москва — тюрма народів", "Воля Україні!" Під такими гаслами відбулася в суботу, 4-го травня ц. р., в Оттаві, Канада, величава українська маніфестація в обороні людських і національних прав в Україні.

Маніфестація почалась о годині 2-їй по полуничні в столиці Канади Оттаві на Парляментарській горі перед державним парляментом Канади, і за-кінчилася в 5-їй годині по полуничні перед будинком амбасади СССР. Тут з'їхались автобусами і автами імпозантна і численна громада людей з прапорами і плякатами з таких міст як Гамільтон, Монреаль, С. Кетерінс, Торонто та з інших місцевостей, як також з Оттави і околиць. Всі вони зібралися тут, щоб заманіфестувати перед канадським урядом, перед делегатами закордонних держав, а головно перед делегацією СССР, що українці в Канаді і у вільному світі вимагають звільнення й свободи своїм братам і сестрам в Україні, як і також бажають їм кращої долі на поневоленій батьківщині.

Маніфестація відбулася в Оттаві, тому що тут проходили наради 35-ох держав, в тому її Канада і США, які 1-го серпня 1975 року підписали Гельсінкську угоду. Канада була господарем конференції, яка тривала від 7-го травня до 17-го червня. Оттавська конференція мала на меті розглянути скарги і доказати СССР, що він не тільки не додержується підписаного договору, але свідомо поборював заходи членів Української Гельсінкської Групи для проведення тих прав у життя, та переслідував, заарештовував і карав їх, як також інших.

Маніфестацію зорганізувала Комісія за звільнення українських політичних в'язнів в СССР, головою якої є Оля Заверуха з Торонто. Керівником маніфестації був д-р Ярослав Подубчак, який, промовляючи до публіки, викликав у неї ентузіазм до участі в демонстрації. Він теж вміло керував маршом.

Маніфестація почалась співом канадського гимну, О Канадо!". Відтак д-р Подубчак прочитав резолюцію, в якій було сказано, чого саме відбувається маніфестація і що вона хоче осягнути. Резолюція була вміло укладена. Для чужинців своїм змістом ця резолюція нагадувала історичний французький документ "Декларація Прав Людини" і американський, "Декларація Самостійності". Тому чужинці прихильно слухали й сприймали її. Публіка позитивно і енергійно реагувала ряснimi оплесками і вигуками "Слава!".

Посол Андрій Вітер привітав маніфестацію від прем'єр-міністра Б. Малруні і міністра закордонних справ Дж. Кларка, які в той час перебували в Європі на зустрічі з іншими державними мужами. Говорячи запально, двомовно, посол Ві-

тер вимагав звільнення "нескорених" і повернення їм прав, СССР мусить це зробити тепер. Опісля Ярослав Соколик, голова КУК-у в Торонто і перший заступник Провінційної Ради КУК, привітав учасників маніфестації в імені "тих, що не можуть самі говорити, але які є з нами і які бажають лише Богом дані ім людські права".

На сходах до парляменту, лицем до величавої громади, стояло вісім "політв'язнів" в тюремній одежі і в кайданах, представляючи нескорених, таких як: Д. Шумук, Г. Кандиба, О. Бердник, В. Чорновіл, Л. Лук'яненко, Ю. Шухевич, М. Руденко і О. Попович. Кожний з них англійською мовою коротко сказав, хто він, за що покараний і де ув'язнений. Це була сумна і болюча хвилина. Панувала тиша яку, час від часу переривало клацання фільмових і фотографічних апаратів канадських і чужоземних кореспондентів.

Після цього сумівка Христя Бідяк прочитала по-англійському апель до делегатів Гельсінкської угоди, щоб вони взяли до уваги їхні бажання і домагалися звільнення усіх політичних в'язнів і повернення прав людини усім громадянам в Україні. Вона читала виразно, наголошуючи головні точки. З публіки лунали вигуки: "Свобода Україні!", "Воля всім народам" і т. п. Після неї два студенти сумівці в імені української молоді в Міжнародний Рік Молоді прочитали апель, в якому домагались звільнення "нескорених", закликаючи сучасну молодь до боротьби за волю їхню.

На закінчення була найзворушливіша хвилина маніфестації. Всі присутні разом з "політв'язнями" запалили смолоскип та заспівали "Ще не вмерла Україна". Хоч був теплий і соняшний день, "іскру надії" було виразно видно, навіть здалека. На Парляментарській горі відбувалася не одна маніфестація, але такої хвилюючої атмосфери, мабуть, ще не було.

Опісля всі, разом з "політв'язнями" вирушили у напрямі амбасади СССР. Поход був спокійний, але бадьорий, здисциплінований і парадний. Маршували дідуся, бабусі, старші і молодші чоловіки і жінки, молодь і діти. З ними були ті, що колись зі зброєю в руках боролись за кращу долю України, ті, що мучились і пережили голокост, як і ті, що вже народилися і виховалися тут, але пам'ятають про своїх батьків. Були тут робітники, професіоналісти, студенти та науковці. Були і священики і семінаристи. Деякі були вбрані у вишитих сорочках, а деякі в кептарах і сердацах. З нами маршували також представники балтійських народів.

Маніфестація пройшла вулицями Оттави, де є державні, комерційні і наукові інституції. По бо-

Маніфестація перед советською амбасадою.

Оттава, Канада
4 травня 1985 р.
Фото: Ярослав Кіт

ках дороги з вікон і з балконів вітала маніфес-
тацію зацікавлена ними міська і туристична пуб-
ліка, махаючи до них руками, розпитуючи, хто
вони і що хочуть, фотографуючи їх, радо беру-
чи летючки. Настрій був бадьорий. Минаючи бу-
динок, де відбувалася конференція делегатів
країн, що підписали Гельсінкські угоди, маніфес-
тація стрималась і вимагала звільнення борців за
людські і національні права, вигукуючи "Слава!",
"Ми хочемо волі тепер..."

Амбасада СССР знаходиться в одній із кра-
щих дільниць міста Оттава, над рікою Рідо, яка
впливає в ріку Оттава. Тут знаходяться також
парк і domi інших амбасад. Тут під советською
амбасадою маніфестанти майже годину протесту-
вали і вигукували: "КГБ, звільніть їх!" "Горба-
чов, звільні їх!" й інше, вимагаючи від СССР
звільнення нескорених політв'язнів і свободи
Україні.

На закінчення Яр. Соколик символічно скинув
кайдани з кожного "політв'язня" і звільнив їх, а
учасники вигукували "Воля, воля", "Слава". Від-
так отець Труш промовив слово благословення на
адресу учасників і нескорених на Україні і сказ-
ав "Отче Наш".

Під спів "Ще не вмерла Україна" учасники
поволі і спокійно поверталися до автобусів та до-
дому.

Чи була маніфестація вдала? Чи така маніфес-
тація є добрим виявом протесту проти СССР?
Гляньмо як в Оттаві інші народи виявляли нена-
висть до своїх ворогів.

12 березня ц. р. вірмени напали, здобули і зте-
роризували турецьке посольство, а відтак здались
канадській поліції. Це викликало світову сенза-
цію. Кілька тижнів пізніше вірмени повернулись в
Оттаву і спокійно демонстрували. До них про-
мовляв дост. Дж. Тирнер, лідер опозиції в парля-
менті. Про це преса писала менше.

29 квітня ц. р. жиди, через своїх послів, відбу-
ли в парламенті хвилину мовчанки, маючи на це
згоду всіх партій, за тих що "нацисти" зліквіду-
вали. Після того біля 2,000 жидів відбули чоти-
ри-годинну демонстрацію і молебень за своїх по-

кійних, а потім мали трьохденну конференцію в
готелі, де вони між собою посварились, бо одні
радили ловити "нацистів", а інші радили того не
робити, а про жахливі події писати. Про це широ-
ко писала преса.

Наша маніфестація нараховувала біля 600-700
учасників. Вона була позитивним явищем для
українців тим, що була виявом соборності і со-
лідарності. Оттавська українська громада була
численна і відіграла важливу роль в організації
маніфестації. Преса англомовна і франкомовна,
оттавська і монреальська добре описала мані-
фестацію, а льокальні і місцеві радіостанції по-
дали інформацію про неї у новинах.

Маніфестація мала теж безпосередній вплив на
Конференції Гельсінкських угод. Конференцію мав
відкрити Дж. Кларк 7-го травня в год. 10:30
вранці. Вона ледве розпочалася о год. 5:30 по по-
лудні. До того дня і після голова делегації СС-
СР амбасадор Всеволод Софінський старався,
щоб на конференцію не допустити публіки і пре-
ssi. Це їм вдалось. З того виходить, що СССР
боїться маніфестацій, бо це примушує пресу пи-
сати про СССР в негативний спосіб, чи радше
писати про них правду.

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у "МОЛОДА УКРАЇНА"

з радіовисильні

СНІН НА ХВИЛЯХ FM 101
в Торонто

КОЖНОІ СУБОТИ

від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

Слава ПЕРЕМИЛЬ

АРЕШТ

Продовження

Минуло дві години від спеціального комуніката. Ми ще були приголомшені.

— Думаю, що вже час іхати — сказав я.

Мама подивилася.

— Як ти почувавшся — запитав я.

— Не можу знайти собі місця. Я така понервована. Візьму таблетку і поїдемо.

Сніг білів у ранньому світлі. Коридор воєвідського відділу міліції виповнювала вересклиця лайка. Сажотрус зайшов у середину будинку. Біля наступних дверей стояв велетень з автомобілем, заступаючи дорогу, малі жінці яка несамовито кричала:

— Де ви поділи моого чоловіка?! Хіба так можна?! Чому підсміхаєшся! Ні! Я не божевільна! Забрали, а тепер вдають, що нічого не знають! Я не уступлюся з цього місця, поки не довідаюсь що ви з ним зробили!

— Так я вам вже казав, що нічого не знаю. — знизав плечима вартовий, — мені лише казали тут стояти.

— Вибачте мені, будь ласка, — почав Сажотрус, — до цієї жінки — показав на маму — сьогодні вночі прийшли троє міліціонерів і взяли з собою її чоловіка. Вона до цього часу не знає за що і де він. Чи ви могли б щонебудь сказати про це?

— Кажу вам це саме, що цій жінці — я нічого не знаю, а навіть якби знов то б не сказав бо мені заборонено — випалив велетень — краще ідіть до хати і чекайте пока все виясниться. Послухайте радіо і зрозумієте. Гаразд? Про мене жінка так само журиться і не знає де я дівся.

Усюди було те саме. Нічого ми не довідалися. Лише ця дрібна жінка розказала, як в її сусіда, міліція, сокирою порубала двері, а його хворого, серед ночі, витягла з постелі на мороз.

Сажотруси почастували чайом і тістечками. Він дивно підсміхуючись, дивився на нас. Незабаром обізвався:

— Думаю, що з Ростислава ще буде герой — справжній герой!

— Що ти вигадуєш. Одного так узяли. Сибир великий — заперечила мама. — Геройство! Кому воно потрібне?! Маю вже досить його геройства! Нічого для нього не існувало поза клюбом, книжками і політикою. Не думав, що в нього хата, жінка, діти... Все на моїй голові, а тепер ще і це. Боже мій мілий — за що мене так караваєш?!

У кімнату зайшов брат Сажотруса.

— Тяжко повірити, що діється! Кількох наших сьогодні вночі забрали. Ще точно не знаю кого, але... Чи вашого не забрали? — звернувся до мами.

— Так, десь біля другої — кинула Сажотруса.

— І що? Знаєте щось?

— Та де! — поспішив господар — кажи, що ти знаєш!

— Та справді нічого не знаю. Люди кажуть, що взяли Волохатого, Підпільника, Гудака, Доктора і вашого. Про інших не чув.

**

Із щоденника інтернованого.

Холод. Страх. Матрас примерз до вікна. Треба ним було заставити розбиті вікно. Хлопці нудяться, грають в карти. Казік сидить у куті на унітазі. Ще декотрі соромляться це робити, бо всі бачать. Години тягнуться неймовірно довго. Бездонна психічна порожнеча. Хочеться кричати. Цілковита ізоляція від світу. Іноді включають нам радіо, але все цензуроване. Жодних вістей за винятком дурничок... А жінка! Вона там либо на руки заломує. Чи їй сказали де я, що мені не зле? Їсти дають, хоч і погане, але дають. Не замерзаємо. А що найважніше це спокій, не чіпають. Щоб тільки дозволили написати два слова. Привели нас тут вчора. Під сильною охороною. З собаками, неначе небезпечних кримінальних злочинців. За годину повинні принести їсти. Вранці знайшли у їжі черв'яки. Зник апетит. Але їсти треба. Я закриваю очі, і їм що попало.

**

Двері церкви відкрилися і пурхнули на вулицю сірі люди. Раптом у виході із святині крик:

— То через вас! Ви всюди його тягнули! Він би тепер сидів у хаті, а так?!... Нащо ви казали йому йти до клюбу, на хор!

— Та чого дурна кричиш! Уже сталося!

Люди несміло і здивовано обступали.

— Що сталося? — спитав хтось Шофера намагаючися утишити Волохату.

— Та бачите — божевільна! Кажу щоб мовчала. Що тепер зробиш? Треба було тоді, коли забирали! Наговорили їй дурниць, що нібито крамниця горить і він мусить іхати бо останній закривав. Забрали і пропала людина! Вони до всього здібні. Нехай би замкнулася і не впустила.

— Не виводіть її ще більше з рівноваги. Хочете щоб жінка збожеволіла? — Володя захищав Волохату.

— Нічого чоловікові не станеться. — звернувся він до жінки — Вони як мали взяти, взяли б будь що. Юрба танула, залишалися найближчі знайомі. Йому кривда не діється; має тепло і що їсти. Жінка аж легше зітхнула.

Шофера не слухайте, — він думає, що все так як колись. Часи міняються.

Жінка мовчала. Незабаром вона заговорила:

— Ви мені камінь з серця зняли. Я ледве дихаю, а він мене добивав. Вони прийшли і сказали, що в Зенка на роботі пожежа. Ну то він вбрався і пішов. Хто думав про що інше. Усе звучало правдиво.

**
**

Із щоденника інтернованого.

Ех поляки! Великі "герої"! Мріяли про Польщу "від моря до моря". Кричали на воєвідському з'їзді Солідарності у Перемишлі:

— "Співвітчизники! Уся Польща крім двох міст страйкувала, двох великих осередків "польськосці" тобто Львова й Вільна. — Усі гуділи згідливо. Тоді "червоні" трусилися від слова Солідарність. А тепер? Самі тремтять як ті зайці. Сміялись хочеться. Оголосили через гучномовці, що будуть робити обшуки, то вони як навісні викидали через вікна значки Солідарності із контуром передвоєнної Польщі. Спочатку гордилися ними, а тоді викидали боягузи.

На обід дали смердючу печінку. Усі їли тільки бараболю. Уже три дні як ми тут. Вечером не доварений горох, а вночі хоч сокиру вішай в повітрі. Ранком кисло в роті. Раз на день йдемо на прохід. Хоч на дворі зимно все таки хочеться дихнути свіжого повітря. Усе йде за в'язничним режимом, за одним винятком — не гонять нас до роботи. Всі кримінальні злочинці працюють на державному господарстві і їх тримають у кращих умовах. Наші камери найгірші, тісні й зимні з великими залізними дверима. Їхні — більші, тепліші і ясніші, а до того мають звичайні двері. Ale я не нарікаю — добре, що нас не тримають у пивниці. Хоч можу дивитись у вікно, на гори, залізницю й село що маячить на обрії.

**

Славе! — за десять хвилин міліційна година — перебив Гирчак мою розмову з Андрієм. Я тебе не виганяю але...

— Так треба вже іти. Я неохоче піднявся.

Небо сяяло зорями. Тишина, тільки свіжий сніг скрипів під ногами. У сутінках великого дерева хтось стояв. Не міняючи кроку я прямував до нього. Уже близче я побачив другого. Мені заступили дорогу два міліціонери із скорострілами. Моє серце закалатало наче молот у кузні...

— Документ маєш? — гаркнув один.

— Так. — я витягнув паспорт.

— Треба його негайно віддати в міліцію. Де живеш?

— Тут, он у тій хаті.

— Звідки вертаєшся так пізно?

— Від колеги.

— Як називається?

— Андрій Гирчак.

— Де він живе?

— Он там за горбом.

— Гм. Що маєш у торбі?

— Книжку.

— Давай, що за книжка?

Я витягнув збірник фантастично-наукових оповідань.

— Чия це?

— Його, колеги. Позичив читати.

Віддав мені паспорт. Завтра занеси його в міліцію.

— Гаразд.

— А тепер біжи до хати якнайшвидше. Біжи!

— Щастя, що так скінчилось — думав я по дорозі — Уже була міліційна година. Могло бути гірше.

Мама лежала на дивані прикрита коцом. Не спала.

— Чому так пізно?! Хочеш, щоб і тебе забрали?!

— Заговорився.

— Я не хочу, щоби ти більше вночі ходив. Я й так маю турбот доволі.

ЗБОРИ КОША С. В. ОДУМ-У КАНАДИ

Дорогі Друзі ОДУМ-івці!

Засідання Головної Ради Коша Старших Виковників ОДУМ-у Канади відбуваються в останній четвер кожного місяця, в одумівській домівці при 404 Бетирст вул., в Торонто, о 7:30 год. вечора.

Присутність нижчеподаних членів управи Коша є обов'язкова.

Голова — Василь Тимошенко

1-ий заступник — Віктор Ліщина

2-ий заступник — Таня Гладьо

Секретар — Віра Харченко

Фінансовий референт — Ірина Степова

Референт таборів — Павло Лисик

Референт зв'язків — Наталка Сандул

Референт спорту — Юрій Павлюк

Культурно-освітній реф.

Вільний член — Ігор Лисик

Контрольна комісія — Віктор Педенко

В найближчих місяцях збори будуть:

25-го липня, 29-го серпня

Всіх зацікавлених ласково запрошуємо.

Г. Р. С. В. ОДУМ-у Канади

**УПИСУЙТЕ своїх дітей до роїв Юного
ОДУМ-у!**

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-У НА 1985 РІК

КАНАДА

Оселя ОДУМ-у "Україна", Лондон, Онт.

Від 29-го червня до 13-го липня

19-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у

Від 14-го до 27-го липня

23-ий Відпочинково-Виховний Табір Юного
ОДУМ-у і Спортивний Табір

Від 28-го липня до 11-го серпня

6-ий Кобзарський Табір ОДУМ-у

США — Схід

Оселя ОДУМ-у "Київ", Аккорд, Н. Й.

Від 6-го до 20-го липня

Відпочинково-Виховний Табір Юного
ОДУМ-у

Від 27-го липня до 10-го серпня

Табір Бандурристів

США — Захід

Сіблей Стейт Парк, Міннесота

Від 10-го до 17-го серпня

Відпочинково-Виховний Табір

АРКА ЗАХІД

2282 Bloor Street West — Toronto 9, Ont.
Tel.: 762-8751

В нас можна набути • книжки • українські
часописи та журнали • пластинки • друкар-
ські машинки • різьбу та кераміку • полотна
• нитки і вишивки.

Маємо великий вибір дарунків на різні окazii.

ПРОСИМО ЛАСКАВО НАС ВІДВІДАТИ!

Зустріч трьох ОДУМ-івських бандурристів на концерті у Філадельфії, США: Олексій Пошиваник (Чікаго, США), Оксана Родак (Торонто, Канада), Петро Гурський (Філадельфія, США).

30-го грудня 1984 р.
Фото: В. Родак

КОНКУРС НА СТАТТІ ПРО ЖИТТЯ В УКРАЇНІ В 1930-ІХ РОКАХ

Щоб одумівська і прихильна до ОДУМ-у молода близьче познайомилася з життям українського народу в Україні в 1930-іх роках, проголошуємо конкурс на найкраще написані статті. Статті мають бути 500 до 2000 слів і мають бути подані джерела. Також мають бути залучені копії уривків важливіших джерел. Мова може бути неукраїнська, але переможець тоді отримає тільки половину призначеної нагороди.

Нагороди будуть слідуючі:

	14-17 років	18-30 років
Перша	\$200	\$300
Друга	\$140	\$200
Третя	\$80	\$100

Нагороди є з фонду пам'яті Катерини Мороз Цей фонд в сумі 10,000 дол. створили чоловік покійної Григорій Мороз і родина.

Жюрі робитиме рішення про зміст, вживання нових джерел і загальну вартість статтей. Статті мають бути надіслані на адресу журнала "Молодої України" до 31-го грудня 1985 р.

Центральний Комітет ОДУМ-у

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ ВОЛОДИМИРА І ЛЮСІ ТИМОШЕНКІВ

У неділю 9-го червня 1985 р. в Торонто, куми, друзі, хрищеники і діти вшанували гарного несподіванкою двадцятип'ятирічного подружнього життя Люсі й Володимира Тимошенків, які свого часу серед одумівської молоді виділялися, як найбільш працьовиті, дружні, щирі й віддані члени об'єднання. А після одруження, коли вже мали своїх дітей, вони проявили свою діяльність у Товаристві Одумівських Прихильників. Протягом декількох років Володимир очолював ТОП в Торонто, а Люся, без жодних титулів, чесно допомагала у праці з дітвою і молоддю.

Нічого невідаючи про конспірацію і несподіванку як і належиться добрим християнам, у неділю 9-го червня Володимир і Люся поїхали до церкви, у товаристві Емілії й Олекси Свистунів, завдання яких полягало в тому, щоб після Служби Божої ювілята не спішили додому, де "конспірація" потребувала більше часу зібратися і належно приготуватися до зустрічі. Емілія й Олекса бездоганно вив'язалися зі своїх обов'язків і "доставили" ювілят на умовлений час до їхньої хати, де їх чекала приемна несподіванка. Їхні діти, куми і друзі радісно привітали їх із двадцятип'ятиріччям, та заспівали "Многая Літа". Потім почався бенкет. Голова громади при церкві святого Івана в Ошаві, Петро Сеник, під наглядом і керівництвом дружини Тасі був знаменитим господарем ювілейного бенкету. Він сипав жарти, і робив своє діло, дотримуючися програми. Микола Балдецький привітав ювілят від себе та в імені своєї дружини Гейзел, та закликав до пожвавлення діяльності в ОДУМ-і. Валентин Поляківський, за згодою своєї дружини Валентини, привітавши розповів про давні кавалерські часи. Дуже зворушливо привітали Володимира і Люсю їхні діти. Привіт читав син:

"Дорогі Тато і Мама!

Я, (Володя, молодший), Катя, із чоловіком Дмитром і Вашою вну-

Володимир і Люся Тимошенки на срібнім ювілею свого подружжя.

Торонто, Онтаріо
9-го червня 1985 р.

кою, Галія і Надія при цій нагоді висловлюють Вам подяку за Вашу любов, терпеливість, та за все те, що Ви нас навчили. Ви почали Ваше життя разом 25 років тому. Тоді Ви жили на вулиці Елора (в Торонто). Ви були молоді. Тепер, 25 років пізніше, Ви живете на вулиці Сандерсон, вже не такі молоді роками, але ще молоді серцем. Ви маєте все, що Вам потрібно — хату, авто, басейн, стереофонічну систему, щорічні поїздки у Флориду, та найголовніше Ви маєте четверо дітей, які Вас дуже люблять і шанують.

Дорогі тато й мамо! З приводу Вашого срібного ювілею прийміть найкращі побажання від нас, та від усіх присутніх і неприсутніх Ваших рідних, друзів і знайомих.

На ювілейному прийнятті ціла Канада була добре зарепрезентована. Ось декілька прикладів.

З найдальших сторін, із Ванкуверу прибули Річард і Маргарита Люб'яки, із Тандер Беко — гостював Іван Бабін, із Лондону — Валя й Володимир Сніг, із Каледонії — Юрій і Гайді Свириденки, з Ошаві — Івась і Ніна Деркачі, а з околиць — Віра й Микола Носовенко.

Віктор Педенко запропонував, а його дружина Галія перевела збірку на "Молоду Україну". Зі-

брали \$160.00. Віктор наказав мені, під диктант дружини Люби, написати про ювілей до "Молодої України". Мій клопіт полягає в тому, що я подаю забагато подробиць у своїх дописах, а редактор вимагає висловлюватися "коротко і ясно".

Моті Мирон і Тамара Неліпі — головними конспіраторами і організаторами ювілею — належиться признання за успішно заплановане і переведене родинне свято Люсі й Володимира. Михайло Мирон і Григорій Неліпа також заслуговують, якщо не на признання, то бодай на подяку за їхню діяльність вже на самому ювілії. До організаційного комітету, крім дітей ювілят та Моті Мирон і Тамари Неліпи, входили: Віра і Петро Гандза та їхній син Тарас, Наталка Неліпа, Марійка Мирон, Емілія й Олекса Свистун — всі вони проявили справжню відданість спрівіднішого влаштування цього родинного свята.

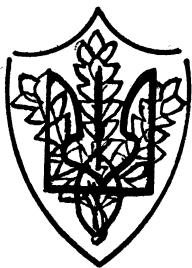
Ол. Харченко

**

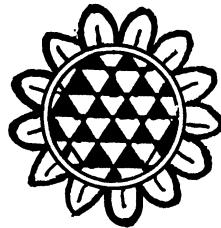
Дорогі ювілята — Володимир і Люся!

Редакційна Колегія та Адміністрація журналу "Молода Україна", керівник та диктори одумівської радіо-передачі "Молоді Україна", ОДУМ і ТОП щиро-сердечно вітають Вас із двадцятип'ятиріччям подружнього життя! ОДУМ ставить Вас за приклад, бо за цей час Ви прибрали четверо дорослих дітей, багато друзів, та виконали багато праці для добра української молоді, для добра українського суспільства. Ми горді тим, що Ви — в нашихрядах! Ми горді тим, що Ви не соромитеся мозолистої праці, та тим, що на Вас можна по надіятися у найскрутнішу хвилину, і бути певними, що Ви не підведете!

З приводу Вашого двадцятип'ятиріччя, від усієї одумівської родини прийміть дорогі ювілята найкращі побажання щастя, здоров'я і любові!

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

СЛОВО ІЛАРІОНА

Іларіон був першим українцем, якого в 1051 році за князювання Ярослава Мудрого собор єпископів у Києві вибрал митрополитом православної церкви. Він залишив по собі писану працю під заголовком "Слово про закон і благодать, та похвала князю Володимиру". Похвала князю Володимиру — це проповідь, виголошена Іларіоном в день смерті Володимира. Проповідь слухав син Володимира, київський князь, Ярослав Мудрий.

Василь Щурат ось так описав цю подію:

Володимирової смерті
блаженно-пам'ятна річниця.
Вже того з пам'яті не стерти,
ким пам'ять давніх діл держиться.

У Десятинній в свіtlі тоне
велична княжа домовина,
а Богородиця з ікони
глядить на батька, та на сина.

Над батьком тихі сльози ронить,
на сина навіває mrії;
і Ярослав чоло вниз клонить
перед іконою Марії.

І народ схиливсь, як повен колос,
бо із високого амвона
паде, мов з неба, сильний голос —
могуче слово Іларіона:

"Хвалить всі землі, всі народи
своїх подвижників віддавна.
Хвалім же й ми! У наші годи
Русь теж подвижниками славна.

Хвалім і ми Володимира,
потомка того Святослава,
якого славить кожна ліра
і кожна пісня нелукава.

Хвалім діла його могучі,
з яких пізнали й на чужині,
що княжив не в землі жебручій,
а в нашій славній Україні.

Хвалім, бо потрудивсь над міру,
заставши ниву ще зелену;
хвалім його, бо дав нам віру —
віру в будучність нескінчену.

Хвалім його, бо на престолі
лишив намісника по собі,
який відчув його всі болі,
всі mrії, сковані з ним в гробі.

Відчув і увінчав наш Київ
вінцем могучого владики,
і під святий покров Марії
сам передав його навіки.

Бажав у хвилі урочистій,
щоб з кожним вечером і світом
архангельський привіт Пречистій
був і для Києва привітом.

"Радуйся, — скаже ангел смирний —
обдарованна, Бог з тобою!
Радуйся, граде благовірний!"
— здовж гір покотиться луною.

"Хвала ж їм днесь — отцю і сину!" —
упало голосно з амвона
і аж по нинішню годину
лунає слово Іларіона.

МУДРІСТЬ НАРОДНЯ

1. Проти правди брехня безсила.
2. Віч-на-віч,
то й правда розкриється
3. Що одна людина робить, те й інша може.
4. Життя в тому, щоб іти вперед.
5. В єднанні — перемога,
у розбрраті — поразка
6. Один ворог — забагато
сто друзів — замало.

Танцювальний одумівський ансамбль "Веснянка" з Торонто, керівник М. Балдецький, перед виступом на Кавалькаді в Лондоні, Онтаріо.

Хлопці. Перший ряд зліва: Роман Новицький, Богдан Долішній, Борис Харченко, Павло Шапка, Юрій Новицький, Василь Шух, Микола Микисор і Михайло Вертелецький.

Другий ряд: Андрій Гільчук, Микола Долішній, Андрій Сливка, Олександер Смець, Микола Савранчук і Тарас Мочаренко.

Імена дівчат подані у березневому числі журналу.

Оселя "Україна"
24 вересня 1984 р.
Фото Ів. Корця

Ірина СЕНИК

**

Вечірній Київ затихає
Софія Київська мовчить
Лише Оранта прикликає
Із глибини віків гонців.

Ти, купино неопалима,
Народ тобою завжди жив
Моя Стіно ти нерушима,
Мое ти диво серед див.

До тебе йду щодень на прощу,
Тобою зачарована стою,
Тебе у серці своїм ношу
Тобі всі думи віддаю.

Ти, купино неопалима,
Який митець тебе створив,
Моя Стіно, ти нерушима,
Мое ти диво серед див.

Н.-ЛЕВИЦЬКИЙ

**

Перед ними за Дніпром з'явилася чарівна, невимовно чудова панорама Києва. На високих горах скрізь стояли церкви, дзвіниці, ненache свічі палали проти ясного сонця золотими верхами. Саме проти їх стояла Лавра, обведена білими високими мурованими стінами та будинками, блискуча золотими верхами і хрестами, як букет золотих квіток. Коло Лаври ховалась в долинах між горами Печери з своїми церквами, між хмарами садів та винограду. А там далі, на північ, на високому шпилі стояла церква св. Андрія, відрізуючись усіма деталями на синьому небі, коло ней Михайлівська, Софія, Десятинна... Поділ, вганяючись рогом у Дніпро, ненache плавав на синій тихій прозорій воді з своїми церквами. Всі гори були ніби зумисне заквітчані зеленим деревом і букетами золотоверхих церков. Їх заквітчала давня невмируща українська історія, ненache рукою якогось великого артиста...

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Пане редакторе!

Статті В. Мішалова в "МУ" є цінні, в них багато нового, цікавого. Аж тяжко вірити що молода людина, рожена в Австралії так чудово грає на бандурі і скільки знає про кобзарство. Він дослівно ходяча енциклопедія.

Оксана Гайова
Торонто, Онт.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Маю шану Вас повідомити, що я всі примірники журналу "МУ" за рік 1984 отримав, за що висловлюю ширу подяку.

Щодо самого змісту слід зазначити, що зміст був всеохоплюючий а також і актуальній, доповнений чисельними знімками. Це все разом надає модерному вигляду органу ОДУМ-у, що й притягає нових зацікавлених читачів.

Велика правда є в тому, що ОДУМ присвячує багато уваги українській фольклористиці та традиціям національним рідного народу і це належиться широко вітати та підтримувати. Але рівночасно чітко видно із сторінок "МУ", що ОДУМ дуже відстає на відтинку внутрішньої дії організації. Нині є дуже актуальні і популярні, якраз в молодечих організаціях праця в духовій площині. Якраз цього в рядах ОДУМ-у бракує і є дуже шкода. Така духовна активність є тим магнітом притягання всієї молоді і тому є дуже важним, щоб провід ОДУМ-у в майбутньому про це серйозно подбав.

Бажаю Вам та всім співпрацівникам багато успіхів, доброго здоров'я та всього найкращого.

З глибокою пошаною

Едуард Стадніченко
Любек, Західня Німеччина

ПОПРАВКА

В червневому числі журнала під знімком на стор. 4 мало бути написано "Танцює навприсядки Андрій Гільчук".

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЖУРНАЛІСТИЧНИХ НАУК

Комісія Преси та Інформації СКВУ проголосує з нагоди 1000-ліття Хрищення України, 5 стипендій для студентів чи студенток журналістичних наук в сумі \$1000.00 американських доларів кожна.

Передумови конкурсу:

1. Кандидат чи кандидатка:
 - (а) студіює журналістику в коледжі або в університеті,
 - (б) є активний в українському студентському клубі, одній з молодіжних організацій або в церковній чи громадській установі,
 - (в) зголоситься брати участь в конкурсі письмово до канцелярії СКВУ не пізніше 1-го вересня 1985 року.
 - (г) напише есей або тезу не менше як 20 сторінок машинопису, або критерії вимогами її/ого факультету. Тематично праця має бути пов'язана з 1000-літтям Хрищення України (історія, література, мистецтво, політичні зв'язки, держава св. Володимира Великого, і т. п.). Праця має бути написана українською мовою, або мовами країн, де кандидат студіює.
2. Есей з коротким життєписом кандидата має бути пересланий до канцелярії СКВУ до 30 травня 1986 року.
3. Усі есеї будуть власністю СКВУ та будуть опубліковані для користування ширшого загалу.

Просимо українські установи, організації та поодиноких членів нашої громади допомогти нам збільшити фонд для цих стипендій. Даючи гроші на ці стипендії не тільки поможете нашій молоді студіювати науку журналістику, яка нам дуже потрібна, але теж зацікавите їх пізнати краще нашу світлу давнину.

Віримо, що їхні праці будуть поважним вкладом у пропаганді та звеличенні світлого ювілею 1000-ліття Хрищення України. Усі стипендії будуть названі іменем фундатора і будуть проголошені в нашій пресі.

Фундаторів стипендій просимо зголосуватися до бюро СКВУ на адресу:

World Congress of Free Ukrainians
2118A Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 3S1, Canada
(416) 762-1108

КОМИСІЯ ПРЕСИ ТА ІНФОРМАЦІЇ СКВУ

**НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
"МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"
ЖЕРТВУВАЛИ:**

**ЗІБРАНО НА ВІДЗНАЧЕННІ
25-ЛІТТЯ ПОДРУЖНЬОГО
ЖИТТЯ ВОЛОДИМИРА і ЛЮСІ
ТИМОШЕНКІВ В ТОРОНТО**

P. і С. Юхименко	\$20.00
Ю. і Г. Свириденко	\$20.00
І. Бабін	\$20.00
В. і В. Сніг	\$10.00
В. і Г. Педенко	\$10.00
П. і Р. Келембет	\$10.00
В. і В. Поляківський	\$10.00
Т. і Г. Неліпа	\$10.00
Л. і В. Тимошенко	\$10.00
П. і Т. Сеник	\$6.00
С. і Л. Харченко	\$5.00
М. і Н. Носовенко	\$5.00
М. і М. Мирон	\$5.00
П. і В. Ганза	\$5.00
І. і Н. Деркач	\$5.00
М. і Г. Балдецький	\$5.00
О. і Е. Свистун	\$5.00
Разом	\$161.00

Таня Антонович	\$2.00
Прадід Шевченко	\$2.00
Прабаба Співак	\$2.00
Пані Сірко	\$2.00
Разом	\$337

Леонід Бабенко, Скарборо,
Онт.

В. Хлівняк, Ст. Кетеринс,
Онт.

Олена К. Андрієнко-Пічат-
ковська, Сіатл, США

Іван Байрачний, Mississauga,
Онт.

Валентин Стадніченко, Любек,
Зах. Німеччина

10 нім. марок
Жертводавцям і прихильникам
"Молодої України" щира подяка.

Редакція і адмін. "М.у"

**Зібрано 9-го червня 1985 р. у
Ошаві, на христинах Андрійка,
Павла, Юрка Лисика, сина Олі і
Павла Лисика. Хрищеними бать-
ками були Віктор Ліщина і Віра
Петруша. Збірку перевів В. Лі-
щина.**

Ю. і О. Лисики (дід і баба)	\$100.00
Др. Юрій Лисик	\$40.00
Іван і Оля Шевченко (дід і баба)	\$20.00
Л. і Р. Ліщина	\$20.00
Павло і Оля Лисики	\$20.00
Ігор Лисик	\$20.00
Вол. Кліндуж	\$20.00
Левко Соколовський	\$10.00
М. Співак	\$10.00
Віктор Ліщина	\$10.00
Наталка Семеген	\$10.00
К. Симаговська	\$5.00
Волод. Грищук	\$5.00
Антон Лисик	\$5.00
Тарас Ліщина	\$5.00
Петро Сірко	\$5.00
Орися Бурак	\$5.00
М. Проектор (Артек)	\$5.00
Уляна Перфецька	\$5.00
М. Дзюба	\$5.00
Анатолій Сивак	\$5.00
Петро і Париса Байрачні	\$5.00
Оля Співак	\$4.00

ЛІТНІЙ табір української молоді буде від суботи 10 серпня до суботи 17-го серпня 1985 в Сіблей Стейт Парк. Приймаються діти від 7 до 15 років. Просимо зголосувати дітей до табору: тел. 781 8204 (О. Полець, СВП), 636 8765 (Христя Тащук), 881 0469 (Ліда Щетина). Табір влаштовує ОДУМ.

**

ГРАДУАНТАМИ з Гай Скул в цьому році є: Соня Ліса, Катя Лютаревич, Лука Бугасенко. Гратулюємо їх всіх та бажаємо успіхів в дальших кроках в науці та житті.

**

НАТАЛКА ЛІСА закінчила з відзначенням Сейнт Томас Коледж. Разом з цим вона дісталася нагороду від WALL STREET JOURNAL за працю в ділянці Business Administration. Разом зі своєю подругою одумівкою Марією Луппо вона віїжджає на подорожування по Європі на два місяці. Гратулюємо та бажаємо присмної подорожі і скорого повернення.

МИХАЙЛО ЛЮТАРЕВИЧ, який студіює на медичному факультеті Міннесотського університету дістав стипендію (сколаршіп) від US AIR FORCE на чотири роки. Гратулюємо!

**

СОНЯ ЛІСА була відзначена в своїй школі за високі оцінки в Preliminary Scholastic Aptitude Testing (PSAT) — National Merit Commendation.

**

АНДРІЙ РЯБОКІНЬ виїжджає до Лос Анджелес, Каліфорнія на працю.

**

МАРКО СИДОРЕНКО дістав повну стипендію (сколаршіп) на чотири роки for Postgraduate Studdies in Medical Bio-Engineering for MD/PhD Degree at John's Hopkins University, MD. Гратулюємо, бажаємо дальших успіхів!

**

ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР для Анатолія і Ані Лютаревичів відбувся в суботу, 22 червня в хаті Бугасенків.

**

ДАРІЯ і МАР'ЯНА ЕДГАР ідуть на Табір Виховників Юн. ОДУМ-у в Лондоні, Канада (29 червня — 13 липня, 85). Бажаємо приемного таборування!

**

ЗІНА ПОЛЕЦЬ і **СОНЯ ЛЮТАРЕВИЧ** ідуть в цім році на Курси Українознавства при Гарвардському університеті. Привіт і найкращі побажання!

**

ХРИСТЯ ТАНАСІЙЧУК здобула 3-е місце в стейтових змаганнях у знанні французької мови і співу. Вона тепер подорожує по Африці з групою учнів з Брек Скул.

**

ЛІДА ПОЛЕЦЬ іде вже вдруге на Курси Українознавства в Едмонтоні, Канада.

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

MOLODA UKRAINA

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

**КРЕДИТОВА СПІЛКА "СОЮЗ" —
ПОВНІСТЮ ДО ВАШИХ ПОСЛУГ**

Зaproшуємо Вас познайомитись із нашими фінансовими послугами і вибрати одну з них яка буде найбільше вигідна Вам. Чекові конта, ощадничі конта, Р.Р. С.П., Р.Г.О.С.П. (на закуп першої хати), різні позики, грошеві перекази, чеки для подорожуючих, і багато більше. Ваша Кредитова Спілка має великий вибір фінансових послуг щоб задоволити Вашу потребу. Розрахуйте на нас із повним довір'ям на позики із найнижчими відсотками і дорадчу обслугу. Ми є Кредитова Спілка "СОЮЗ" яка є повністю до Ваших послуг. Звертайтесь до нас за всіма Вашими фінансовими потребами.

2299 Bloor St. West 406 Bathurst St.
Toronto, Ontario M6S 1P1 Toronto, Ontario M5T 2S6
Tel. 763-5575 Tel. 363-3994

9:30 ам-6:00	рм	Понеділок	12 noon-5:00	рм
9:30 ам-6:00	рм	Вівторок	10:00 ам-5:00	рм
9:30 ам-6:00	рм	Середа	10:00 ам-5:00	рм
9:30 ам-8:00	рм	Четвер	10:00 ам-5:00	рм
9:00 ам-3:00	рм	П'ятниця	10:00 ам-7:00	рм
9:30 ам-8:00	рм	Субота.	9:00 ам-3:00	рм

**ARMADALE
MEAT PRODUCTS LTD.**

НАЙКРАЇЦІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

В ТОРОНТО І ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor Street West
Toronto Ontario, M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає пристали до звогчування повітря ("гюмідіфайре")
4. Все фінансуємо на додіні сплати

— 24-годинна обслуга —

**ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕЛЬ І ВНОЧІ:
232-2262**

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців заіджджати до наших SIPCO і наповнити авта бензиною.